

DECYZJA KOMISJI (UE) 2018/119**z dnia 18 września 2017 r.****w sprawie pomocy państwa SA.47702 (2017/C) (ex 2017/N) – Zjednoczone Królestwo****Alternatywny pakiet zastępujący zobowiązanie Royal Bank of Scotland do zbycia przedsiębiorstwa Rainbow***(notyfikowana jako dokument nr C(2017) 6184)***(Jedynie tekst w języku angielskim jest autentyczny)****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 108 ust. 2 akapit pierwszy,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag zgodnie z przywołanymi artykułami ⁽¹⁾ i uwzględniając otrzymane odpowiedzi,

a także mając na uwadze, co następuje:

1. PROCEDURA

- (1) Decyzjami z dnia 14 grudnia 2009 r. ⁽²⁾ („decyzja o restrukturyzacji”) Komisja uznała szereg środków pomocy państwa ⁽³⁾ przyznanych Royal Bank of Scotland („RBS”) za zgodne z rynkiem wewnętrznym. Wniosek sformułowano na podstawie planu restrukturyzacji („plan restrukturyzacji”) oraz zobowiązań („zobowiązania”) przedstawionych przez rząd Zjednoczonego Królestwa („władze Zjednoczonego Królestwa”).
- (2) Decyzją z dnia 9 kwietnia 2014 r. ⁽⁴⁾ („zmieniona decyzja o restrukturyzacji”) Komisja uznała, że zgłoszony zmieniony wykaz zobowiązań ⁽⁵⁾ („zmienione zobowiązania”) nie stanowi pomocy państwa. Zmienione zobowiązania nie mają również wpływu na wniosek przedstawiony w decyzji o restrukturyzacji, w której stwierdzono, że pomoc państwa udzielona RBS jest zgodna z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 lit. b) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).
- (3) Od momentu przyjęcia zmienionej decyzji o restrukturyzacji służby Komisji, władze Zjednoczonego Królestwa i RBS (bezpośrednio lub za pośrednictwem pełnomocnika ds. monitorowania mianowanego na mocy decyzji o restrukturyzacji) często wymieniały się informacjami, odbywając spotkania i telekonferencje oraz prowadząc korespondencję elektroniczną i wymieniając między sobą dokumenty.
- (4) W dniu 17 lutego 2017 r. Ministerstwo Skarbu Zjednoczonego Królestwa ogłosiło publicznie, że będzie dążyć do dokonania formalnej zmiany, aby zastąpić zobowiązanie do zbycia przedsiębiorstwa Rainbow ⁽⁶⁾ pakietem środków zmierzających do zwiększenia konkurencji na rynku bankowości dla korporacji średniej wielkości i MŚP ⁽⁷⁾ („rynek bankowości dla MŚP i korporacji średniej wielkości”).
- (5) Pismem z dnia 2 marca 2017 r. władze Zjednoczonego Królestwa powiadomiły Komisję o formalnym wniosku o zastąpienie zobowiązania do zbycia tzw. przedsiębiorstwa Rainbow, jak wskazano w decyzji o restrukturyzacji ⁽⁸⁾, a następnie zmienionej w zmienionej decyzji o restrukturyzacji ⁽⁹⁾.

⁽¹⁾ Dz.U. C 142 z 5.5.2017, s. 8.⁽²⁾ Dz.U. C 119 z 7.5.2010, s. 1.⁽³⁾ Pełny wykaz zatwierdzonych środków pomocy państwa można znaleźć w motywach 31–77 decyzji o restrukturyzacji.⁽⁴⁾ Dz.U. C 24 z 23.1.2015, s. 4.⁽⁵⁾ Wszystkie zmiany, o które wystąpiono, wymieniono w motywach 27–49 zmienionej decyzji o restrukturyzacji.⁽⁶⁾ Motyw 73 decyzji o restrukturyzacji.⁽⁷⁾ Zgodnie z motywem 73 decyzji o restrukturyzacji rynek bankowości MŚP definiuje się jako segment rynku bankowości obejmujący przedsiębiorstwa o obrotach nieprzekraczających 25 mln GBP, a rynek bankowości dla korporacji średniej wielkości jako segment obejmujący przedsiębiorstwa o obrotach w przedziale od 25 mln GBP do 1 mld GBP.⁽⁸⁾ Motyw 93 decyzji o restrukturyzacji.⁽⁹⁾ Motyw 28 i zmienione zobowiązania 3.1 i 3.2 (A) załącznika I do zmienionej decyzji o restrukturyzacji.

- (6) Pismem z dnia 4 kwietnia 2017 r. („**decyzja o wszczęciu postępowania**”) Komisja powiadomiła władze Zjednoczonego Królestwa o swojej decyzji w sprawie wszczęcia postępowania określonego w art. 108 ust. 2 TFUE dotyczącego takiego wniosku.
- (7) Decyzję o wszczęciu postępowania opublikowano w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* w dniu 5 maja 2017 r. ⁽¹⁰⁾. Komisja wezwała zainteresowane strony do przedstawienia uwag.
- (8) W dniu 8 maja 2017 r. władze Zjednoczonego Królestwa przedstawiły odpowiedź na decyzję o wszczęciu postępowania.
- (9) W okresie od maja do czerwca 2017 r. Komisja otrzymała uwagi od zainteresowanych stron. Odbyły się spotkania z niektórymi zainteresowanymi stronami w celu wyjaśnienia otrzymanych uwag. Komisja przedstawiła władzom Zjednoczonego Królestwa uwagi otrzymane od zainteresowanych stron.
- (10) W dniu 22 czerwca 2017 r. władze Zjednoczonego Królestwa przedstawiły odpowiedź na uwagi otrzymane od zainteresowanych stron oraz na uwagi otrzymane w ramach badania rynku przeprowadzonego przez władze Zjednoczonego Królestwa ⁽¹¹⁾.
- (11) Pismem z dnia 28 lipca 2017 r. władze Zjednoczonego Królestwa przesłały Komisji zaktualizowane zgłoszenie, które odzwierciedla aktualizację w stosunku do alternatywnego pakietu zaproponowanego w pierwotnym zgłoszeniu z dnia 2 marca 2017 r.

2. UWAGI DODATKOWE

- (12) Ponieważ w dniu 29 marca 2017 r. Zjednoczone Królestwo notyfikowało swój zamiar wystąpienia z Unii Europejskiej, zgodnie z art. 50 Traktatu o Unii Europejskiej Traktaty przestają mieć zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa od dnia wejścia w życie umowy o wystąpieniu lub, w przypadku jej braku, dwa lata po notyfikacji, chyba że Rada Europejska w porozumieniu ze Zjednoczonym Królestwem podejmie decyzję o przedłużeniu tego okresu. Nie naruszając żadnych postanowień umowy o wystąpieniu, niniejsza decyzja wykonawcza ma w związku z powyższym zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa wyłącznie do momentu, w którym Zjednoczone Królestwo przestanie być państwem członkowskim.

3. SZCZEGÓŁOWY OPIS ŚRODKA/POMOCY

3.1. RBS ORAZ WDROŻENIE PLANU RESTRUKTURYZACJI I ZMIENIONEGO PLANU RESTRUKTURYZACJI

3.1.1. RBS

- (13) RBS ⁽¹²⁾ z siedzibą w Edynburgu jest jedną z największych grup świadczących usługi finansowe w Europie, obsługującą klientów prywatnych, korporacyjnych i instytucjonalnych. Pod koniec 2016 r. całkowity bilans RBS wynosił 799 mld GBP ⁽¹³⁾, a łączna kwota aktywów ważonych ryzykiem („RWA”) ⁽¹⁴⁾ – 228 mld GDP.
- (14) Szczegółowy opis środków pomocy państwa na rzecz RBS znajduje się w motywach 31–54 decyzji o restrukturyzacji. W zmienionej decyzji o restrukturyzacji ⁽¹⁵⁾ wskazano, że jedynym środkiem pomocy kapitałowej w 2013 r., który nie został jeszcze zniesiony ani splacony, było dokapitalizowanie w wysokości 45,5 mld GBP w akcjach zwykłych i akcjach preferowanych ⁽¹⁶⁾, których dotyczyła akcja dająca dostęp do dywidend („**DAS**”) będąca w posiadaniu państwa. DAS utworzono, aby zapewnić władzom Zjednoczonego Królestwa większe prawa do dywidendy.

⁽¹⁰⁾ Zob. przypis 1.

⁽¹¹⁾ To badanie rynku obejmuje wywiady przeprowadzone przez władze Zjednoczonego Królestwa z sześcioma dużymi podmiotami konkurencyjnymi, 12 mniejszymi podmiotami konkurencyjnymi, siedmioma respondentami zajmującymi się kapitałem wysokiego ryzyka i technologią finansową, a także zlecone przez RBS i przeprowadzone przez Charterhouse badania nad zachowaniem klientów pod względem przenoszenia się w ramach obszaru działalności W&G. Wspomniane duże podmioty konkurencyjne to CYBG PLC, Co-op Bank, Handelsbanken, Metro Bank, Santander UK PLC, oraz TSB Bank. Wspomniane mniejsze podmioty konkurencyjne to Aldermore Group PLC, Allied Irish Bank, Atom Bank, Cumberland Building Society, Danske Bank, Monzo, OakNorth Bank, Paragon Bank PLC, Shawbrook Bank, Starling Bank, Tesco Bank, oraz Virgin Money. Respondenci zajmujący się kapitałem wysokiego ryzyka i technologią finansową to British Business Bank Investments Limited, Business Growth Fund, Funding Circle, Louise Beaumont (niezależny ekspert ds. technologii finansowej), Iwoca, Nesta, oraz Transferwise.

⁽¹²⁾ Szczegółowy opis RBS znajduje się w motywach 4–11 zmienionej decyzji o restrukturyzacji. Kluczowe dane prognozowane za lata 2008–2016 opisano w motywach 7–10 decyzji o wszczęciu postępowania.

⁽¹³⁾ W niniejszej decyzji Komisja wykorzystuje wyniki opublikowane przez RBS w jego sprawozdaniu rocznym i zapisach księgowych za pełny rok 2016.

⁽¹⁴⁾ Aktywa ważne ryzykiem stanowią miarę wartości aktywów danego banku skorygowaną o ryzyko. Miara ta jest wykorzystywana do określenia wymogów kapitałowych.

⁽¹⁵⁾ Motyw 11 zmienionej decyzji o restrukturyzacji.

⁽¹⁶⁾ Kapitał podstawowy Tier I bez prawa głosu, jak opisano bardziej szczegółowo w motywie 38 decyzji o restrukturyzacji.

- (15) W sierpniu 2015 r. władze Zjednoczonego Królestwa sprzedały 5,4 % akcji banku ⁽¹⁷⁾, co stanowiło pierwszą sprzedaż akcji państwowych w grupie RBS. W październiku 2015 r. ⁽¹⁸⁾ wszystkie akcje preferowane zostały przekształcone w akcje zwykłe. W odniesieniu do DAS w marcu 2016 r. RBS wypłacił władzom Zjednoczonego Królestwa końcową dywidendę, a następnie umorzono DAS ⁽¹⁹⁾. W efekcie tych działań władze Zjednoczonego Królestwa mają obecnie 8,4 mld akcji zwykłych w RBS, co stanowi 71,2 % kapitału zakładowego przedsiębiorstwa ⁽²⁰⁾.

3.1.2. WYKONANIE ZOBOWIĄZAŃ I ZMIENIONYCH ZOBOWIĄZAŃ

- (16) Wykonanie zobowiązań dotyczących zbycia i postępowania w określony sposób, które doprowadziło do zmienionej decyzji o restrukturyzacji, zostało opisane szczegółowo w motywach 12–22 zmienionej decyzji o restrukturyzacji.
- (17) Wykonanie zobowiązań zawartych w zmienionej decyzji o restrukturyzacji przedstawiono w motywach 15 i 16 decyzji o wszczęciu postępowania. RBS zakończył wspomniane transakcje zbycia przed wyznaczonym terminem z wyjątkiem zobowiązania dotyczącego transakcji zbycia przedsiębiorstwa Rainbow.

3.2. ZOBOWIĄZANIE DO ZBYCIA PRZEDSIĘBIORSTWA RAINBOW

- (18) Zobowiązania i zmienione zobowiązania obejmowały transakcje zbycia kilku przedsiębiorstw, w tym działalności detalicznej i dotyczącej MŚP związanej z oddziałami RBS w Anglii i Walii oraz działalności detalicznej i dotyczącej MŚP związanej z oddziałami NatWest w Szkocji, wraz z działalnością bezpośrednią dotyczącą MŚP i niektórymi klientami korporacyjnymi średniej wielkości (zwanymi „przedsiębiorstwem Rainbow”). Termin zawarty w decyzji o restrukturyzacji przypadają na dzień 31 grudnia 2013 r., a w zmienionej decyzji o restrukturyzacji termin został przedłużony do dnia 31 grudnia 2017 r.
- (19) W ocenie zgodności pomocy na rzecz RBS w decyzji o restrukturyzacji Komisja zauważyła, że zobowiązanie do zbycia przedsiębiorstwa Rainbow przyczyniło się do ograniczenia zakłóceń konkurencji, jakie powstały na rynku bankowości dla MŚP i korporacji średniej wielkości w Zjednoczonym Królestwie w wyniku udzielenia pomocy.
- (20) Szczegółowy opis procedury zastosowanej przez RBS i władze Zjednoczonego Królestwa w celu zbycia przedsiębiorstwa Rainbow oraz napotkanych w związku z tym trudności zamieszczono w motywach 19–25 decyzji o wszczęciu postępowania.
- (21) Pismem z dnia 2 marca 2017 r. władze Zjednoczonego Królestwa powiadomiły Komisję o wniosku o zastąpienie zobowiązania do zbycia przedsiębiorstwa Rainbow alternatywnym pakietem zobowiązań. Pismem z dnia 28 lipca 2017 r. władze Zjednoczonego Królestwa przesyłały do Komisji zmienione zgłoszenie, które odzwierciedla aktualizację w stosunku do alternatywnego pakietu zaproponowanego w pierwotnym zgłoszeniu.

3.3. ZAKTUALIZOWANY PAKIET ALTERNATYWNY ZAPROPONOWANY PRZEZ WŁADZE ZJEDNOCZONEGO KRÓLESTWA

- (22) Zdaniem władz Zjednoczonego Królestwa celem zaproponowanego pakietu alternatywnego, biorąc pod uwagę powiązane trudności w zbyciu przedsiębiorstwa Rainbow ⁽²¹⁾, jest znalezienie alternatywy, która jest co najmniej równoważna pod względem zakresu i skutku z pierwotnym zobowiązaniem do zbycia przedsiębiorstwa Rainbow i która również: (i) ma szybszy wpływ i tym samym skuteczniej ogranicza wszelkie zakłócenie konkurencji; (ii) uwzględnia obecne warunki rynkowe i specyficzne potrzeby podmiotów konkurencyjnych („podmioty konkurencyjne”) ⁽²²⁾ i innych potencjalnych nowych podmiotów na rynku bankowości dla MŚP i korporacji średniej wielkości w Zjednoczonym Królestwie; oraz (iii) nie zagraża rentowności RBS.
- (23) Zaktualizowany pakiet alternatywny obejmuje szereg środków zaradczych dotyczących postępowania w określony sposób i składa się z dwóch elementów:
- a) funduszu na rzecz potencjału i innowacji („środek A”); oraz
 - b) programu zachęt do przenoszenia się („środek B”).

⁽¹⁷⁾ Komunikat prasowy Ministerstwa Skarbu Zjednoczonego Królestwa: <https://www.gov.uk/government/news/government-begins-sale-of-its-shares-in-the-royal-bank-of-scotland>.

⁽¹⁸⁾ Komunikat prasowy RBS: <http://otp.investis.com/clients/uk/rbs1/rns1/regulatorystory.aspx?cid=365&newsid=580941>.

⁽¹⁹⁾ Komunikat prasowy RBS: <http://otp.investis.com/clients/uk/rbs1/rns1/regulatory-story.aspx?cid=365&newsid=687910>.

⁽²⁰⁾ UK Financial Investments Ltd Annual Report and Accounts 2016/2017.

⁽²¹⁾ Jak opisano w motywach 19–25 decyzji o wszczęciu postępowania.

⁽²²⁾ Nowe podmioty finansowe konkurujące o klientów z 4 od dawna istniejącymi bankami krajowymi, które mają największy udział w rynku (łączny udział w rynku w 2015 r. wynosił 82 %) w Zjednoczonym Królestwie w przypadku rynku bankowości dla MŚP i korporacji średniej wielkości.

- (24) Utworzony zostanie niezależny organ („organ”), który będzie sprawował zarząd i kontrolę nad funduszem na rzecz potencjału i innowacji oraz programem zachęt do przenoszenia się ⁽²³⁾.
- (25) Zaktualizowany pakiet alternatywny byłby finansowany przez RBS. Władze Zjednoczonego Królestwa szacują, że całkowity koszt alternatywnego pakietu dla RBS będzie mieścić się w przedziale [0,5–1,5] mld GBP, uwzględniając początkowe koszty kapitałowe i obecne zmniejszanie się zysku RBS ⁽²⁴⁾.

3.3.1. FUNDUSZ NA RZECZ POTENCJAŁU I INNOWACJI („ŚRODEK A”)

- (26) Fundusz na rzecz potencjału i innowacji miałby budżet w wysokości 425 mln GBP, które zostałyby wypłacone kwalifikującym się podmiotom w celu: (i) rozwinięcia potencjału do konkurowania z RBS w obszarze świadczenia usług bankowych na rzecz MŚP; lub (ii) rozwinięcia i ulepszenia produktów i usług finansowych, które są dostępne dla MŚP. Projekty inwestycyjne, które mogłyby skorzystać ze wsparcia, muszą być ukierunkowane na dozwolone cele ⁽²⁵⁾.
- (27) Fundusz na rzecz potencjału i innowacji byłby podzielony na cztery pule, a środki byłyby udostępniane w sposób wskazany w tabeli 1:

Tabela 1

Dotacje dostępne w ramach funduszu na rzecz potencjału i innowacji

Pula	Cel	Dostępne dotacje
A. Pula na rzecz rozwoju potencjału w zakresie bardziej zaawansowanej oferty rachunków bieżących dla firm ⁽¹⁾ (280 mln GBP)	Ułatwienie bankom, które już posiadają istotny potencjał w dziedzinie rachunków bieżących dla firm, rozwijania bardziej zaawansowanych ofert w tej dziedzinie oraz zestawów produktów pomocniczych.	1 × 120 mln GBP 1 × 100 mln GBP 1 × 60 mln GBP
B. Pula na rzecz rozwoju potencjału w zakresie oferty rachunków bieżących dla firm (80 mln GBP)	Ułatwienie unowocześniejących ofert rachunków bieżących dla firm lub rozwijania nowych propozycji.	1 × 50 mln GBP 2 × 15 mln GBP
C. Pula na rzecz innowacyjnych rozwiązań w dziedzinie udzielania kredytów i dokonywania płatności (40 mln GBP)	Ułatwienie rozwoju nowych i istniejących przedsiębiorstw zajmujących się kredytami i płatnościami w sektorze MŚP, ze szczególnym naciskiem na ułatwienie wprowadzania nowej technologii na rynki właściwe.	4 × 10 mln GBP
D. Fundusz na rzecz innowacji w zakresie technologii finansowych w bankowości dla przedsiębiorstw (25 mln GBP)	Ułatwienie komercjalizacji technologii finansowej, która ma znaczenie dla MŚP.	5 × 5 mln GBP

⁽¹⁾ Rachunek bieżący dla firm: oznacza rachunek oferowany firmom, a nie osobom fizycznym, który zapewnia możliwość przechowywania depozytów, otrzymywania i dokonywania płatności za pomocą czeku lub karty debetowej, korzystania z punktów z bankomatami oraz dokonywania regularnych płatności za pomocą polecenia zapłaty lub zlecenia stałego; rachunek taki nie obejmuje (i) rachunku w walucie innej niż oficjalna waluta Zjednoczonego Królestwa, lub (ii) rachunku, na którym środki kredytowe są przechowywane i odliczane na poczet długu hipotecznego lub kredytu (innego niż kredyt w rachunku bieżącym).

Największe wypłaty z funduszu na rzecz potencjału i innowacji zostałyby skierowane do podmiotów o silnym, już istniejącym potencjale w dziedzinie rachunków bieżących dla firm. Podmiotom o takim potencjale zostaną udostępnione trzy największe wypłaty, co przyczyni się do zwiększenia ich zdolności do konkurowania z RBS w obszarze świadczenia usług bankowych i oferowania produktów finansowych na rzecz małych i średnich przedsiębiorstw. Kryteria kwalifikowalności dla poszczególnych pul opisano bardziej szczegółowo w motywach 28–31.

- (28) Kryteria kwalifikowalności dla puli A: pula ta byłaby dostępna dla każdego przyjmującego depozyty podmiotu:
- a) który posiada ofertę rachunków bieżących dla firm;

⁽²³⁾ Organ ten zostanie utworzony, aby ułatwić realizację alternatywnego pakietu oraz prowadzenie nadzoru nad tym procesem. Będzie on regulowany „umową w sprawie ustaleń ramowych i pomocy państwa” – jest to umowa, która ma zostać zawarta między Ministerstwem Skarbu Zjednoczonego Królestwa, organem a RBS w odniesieniu do zobowiązań.

⁽²⁴⁾ Biorąc pod uwagę początkowe koszty kapitałowe, roczne koszty obsługi alternatywnego pakietu oraz utratę zysku w związku z transferem klientów na skutek zastosowania środka B, kompensowane przez uwolnienie kapitału związanego z tymi klientami.

⁽²⁵⁾ Jak opisano w motywach 37 i 38 niniejszej decyzji.

- b) który jest uprawniony przez organ ds. regulacji ostrożnościowej Zjednoczonego Królestwa do przyjmowania depozytów;
 - c) którego jednostka dominująca najwyższego szczebla lub który to podmiot w momencie składania wniosku jest podmiotem mającym siedzibę w Zjednoczonym Królestwie, Unii Europejskiej, Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Szwajcarii i jest podmiotem przyjmującym depozyty lub finansową jednostką holdingową;
 - d) którego wartość aktywów brutto w Zjednoczonym Królestwie wynosiła mniej niż 350 mld GBP w ostatnim opublikowanym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym (lub śródrocznym dniu bilansowym);
 - e) którego dochód w Zjednoczonym Królestwie jest głównie związany ze świadczeniem usług przyjmowania depozytów, usług kredytowych i usług płatniczych na rzecz osób fizycznych i przedsiębiorstw w Zjednoczonym Królestwie; oraz
 - f) który wyraził zamiar rozszerzenia oferty dla MŚP poprzez rozwój nowych produktów, wejście na nowe rynki geograficzne w Zjednoczonym Królestwie lub nowe segmenty branżowe lub też poprzez inwestowanie w poziom obsługi klienta.
- (29) Kryteria kwalifikowalności dla puli B: miałyby zastosowanie takie same kryteria kwalifikowalności jak te, o których mowa w motywie 28, poza tym, że podmiot nie musi obecnie oferować rachunków bieżących dla firm (ale musiał przynajmniej publicznie wyrazić zamiar utworzenia takiej oferty).
- (30) Kryteria kwalifikowalności dla puli C: Pula ta byłaby dostępna dla podmiotów spełniających kryteria puli A, podmiotów spełniających kryteria puli B oraz każdego innego podmiotu:
- a) którego jednostka dominująca najwyższego szczebla lub który to podmiot w momencie złożenia wniosku jest podmiotem mającym siedzibę w Zjednoczonym Królestwie, Unii Europejskiej, Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Szwajcarii;
 - b) którego źródłem dochodu (lub – jeśli taki podmiot jest częścią grupy – źródłem dochodu tej grupy) jest w większości świadczenie usług finansowych na rzecz osób fizycznych i przedsiębiorstw; oraz
 - c) który oferuje MŚP usługi kredytowe i płatnicze w Zjednoczonym Królestwie lub oferuje MŚP międzynarodowe usługi płatnicze bądź wyraził zamiar poszerzenia swojej oferty o takie usługi.
- (31) Kryteria kwalifikowalności dla puli D: pula ta byłaby dostępna dla każdego podmiotu:
- a) którego jednostka dominująca najwyższego szczebla lub który to podmiot w momencie złożenia wniosku jest podmiotem mającym siedzibę w Zjednoczonym Królestwie, Unii Europejskiej, Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Szwajcarii;
 - b) który dostarcza albo rozwija produkty lub usługi finansowe głównie skierowane do MŚP lub na rzecz MŚP w Zjednoczonym Królestwie bądź dostarcza produkty MŚP w Zjednoczonym Królestwie lub świadczy na ich rzecz usługi; oraz
 - c) który pozyskał kapitał o wartości co najmniej 1 mln GBP w okresie trzech lat przed złożeniem organowi swojego uzasadnienia biznesowego.
- (32) Organ miałby zarządzać funduszem na rzecz potencjału i innowacji oraz kontrolować go. Organ ma być niezależny zarówno w stosunku do RBS, jak i władz Zjednoczonego Królestwa, będzie miał uprawnienia niezbędne do wypełnienia swoich zadań dotyczących zarządzania zgłoszeniami do funduszu na rzecz potencjału i innowacji lub organizowania zarządzania nimi oraz zadań dotyczących monitorowania wykorzystywania tych środków. Przewidziano cztery grupy zabezpieczeń dotyczących wykorzystywania funduszy przez podmioty będące beneficjentami, które to grupy funkcjonowałyby przez cały cykl realizacji funduszu: (i) zabezpieczenia stosowane przed wypłatą; (ii) prowadzenie ciągłej sprawozdawczości i monitorowania przez organ; (iii) prawo organu do przeprowadzenia audytu; oraz (iv) prawo organu do cofnięcia funduszy.
- (33) Pierwsza grupa zabezpieczeń stosowana jest przed wypłatą. Wnioskodawcy będą zobowiązani do przedłożenia organowi biznesplanu określającego z rozsądnym poziomem szczegółowości, w jaki sposób wnioskodawca proponuje wykorzystać wszelkie przyznane fundusze. Następnie organ musi rozważyć każdy element planu pod kątem szeregu wcześniej określonych czynników oraz to, czy plan jest zgodny z dozwolonymi celami ⁽²⁶⁾.
- (34) Druga grupa zabezpieczeń polega na prowadzeniu ciągłej sprawozdawczości i monitorowania przez organ: beneficjenci będą składać organowi sprawozdania kwartalne przez 18 miesięcy (organ będzie sporządzał własne sprawozdania roczne na temat zarządzania funduszem). Sprawozdanie będzie zawierać szczegóły dotyczące tego, w jaki sposób wykorzystano otrzymane finansowanie, w tym łączną kwotę wydaną w ciągu ostatnich trzech miesięcy. W przypadku podmiotów kwalifikujących się do puli A, podmiotów kwalifikujących się do puli B i podmiotów kwalifikujących się do puli C sprawozdanie będzie obejmować:
- a) krótki opis postępów poczynionych w odniesieniu do działalności MŚP podmiotu w ciągu roku poprzedniego;

⁽²⁶⁾ Jak opisano w motywach 37 i 38 niniejszej decyzji.

- b) przegląd i określenie ilościowe inwestycji przeprowadzonych w obszarze stosownej działalności w ciągu ostatnich trzech miesięcy oraz wskazanie, w jaki sposób takie postępy odnoszą się do uzasadnienia biznesowego działalności;
 - c) informacje szczegółowe na temat wolumenów działalności MŚP, w tym numery klientów, numery bieżących rachunków firmowych, salda kredytów i depozytów;
 - d) potwierdzenie, że wykorzystane środki z funduszu na rzecz potencjału skierowanego do MŚP zostały użyte do dozwolonych celów; oraz
 - e) inne pozycje uzgodnione między organem a podmiotem będącym beneficjentem.
- (35) Trzecia grupa zabezpieczeń polega na prawie organu do przeprowadzenia audytu: organ będzie miał wynikającą z umowy możliwość powołania „specjalisty”⁽²⁷⁾, który przeprowadzi badanie i audyt dotyczące wykorzystania funduszy przez beneficjenta, w przypadku gdy organ ma powód, by wątpić, czy beneficjent właściwie lub w całości wykorzystuje fundusze otrzymane w ramach środka A.
- (36) Czwarta grupa zabezpieczeń polega na prawie organu do cofnięcia funduszy: jeśli organ uzna (po przeprowadzeniu audytu lub w innych okolicznościach), że zaistniało istotne naruszenie postanowień umowy zawartej między organem a beneficjentem, organ może zażądać cofnięcia funduszy już wypłaconych beneficjentowi. Obejmuje to wszelkie przypadki niewykorzystania kwoty finansowania do dozwolonych celów lub wszelkie przypadki wykorzystania kwoty finansowania do celów zakazanych⁽²⁸⁾: w takich przypadkach organ może wymagać od beneficjenta naprawy naruszenia lub zażądać zwrotu kwoty finansowania (w całości lub części).
- (37) Przepisy określające wykorzystanie funduszy z puli A, B i C zawierają przepisy stanowiące, że:
- a) podmiot wykorzystuje dotacje do celów, które mają możliwy do wykazania związek z (i) poprawą wyników dotyczących klienta w odniesieniu do MŚP; lub (ii) rozszerzeniem potencjału biznesowego podmiotu, oferty produktowej lub rynków docelowych, aby polepszyć swoją ofertę dla MŚP („nadrzędne zasady”);
 - b) podmiot może wykorzystać dotację, aby pokryć swoje wydatki kapitałowe lub koszty operacyjne w odniesieniu do następujących celów („dozwolone cele”):
 - 1) utworzenia systemów lub infrastruktury wymaganych do rozszerzenia (i) w przypadku podmiotów kwalifikujących się do puli A lub B – działalności bankowej MŚP; albo (ii) w przypadku podmiotów kwalifikujących się do puli C – działalności kredytowej w odniesieniu do MŚP lub działalności związanej z płatnościami MŚP („stosowne rodzaje działalności”);
 - 2) rekrutacji i opłacenia pracowników na potrzeby rozszerzenia lub prowadzenia przez podmiot stosownych rodzajów działalności;
 - 3) wprowadzenia do obrotu produktów związanych ze stosownymi rodzajami działalności podmiotu;
 - 4) nabycia lub wynajmu pomieszczeń wymaganych do rozszerzenia stosownych rodzajów działalności podmiotu; lub
 - 5) wszelkich innych celów, które (w opinii organu) są zgodne z nadrzędnymi zasadami;
 - c) podmiot nie może wykorzystać dotacji do żadnego z następujących celów zakazanych:
 - 1) dofinansowywania tymczasowych obniżek cen w przypadku produktów lub usług bankowych;
 - 2) spłaty jakichkolwiek istniejących zobowiązań;
 - 3) zapewnienia klientom bezpośredniego finansowania;
 - 4) finansowania wydatków kapitałowych lub kosztów operacyjnych, które przedsiębiorstwo zaplanowało przed dniem złożenia wniosku oraz: a) które przedsiębiorstwo poniesie niezależnie od tego, czy otrzyma jakąkolwiek kwotę z funduszu na rzecz potencjału i innowacji; lub b) które zostały zawarte w biznesplanie przedsiębiorstwa przed datą złożenia wniosku;
 - 5) zwrócenia kapitału obecnym udziałowcom przedsiębiorstwa przy użyciu jakichkolwiek środków; lub
 - 6) do celu, który jest niezgodny z nadrzędnymi zasadami lub uzasadnieniem biznesowym podmiotu.

⁽²⁷⁾ W sposób podobny do wyznaczania jako narzędzia regulacyjnego, o którym mowa w sekcji 166 ustawy o usługach i rynkach finansowych z 2000 r.

⁽²⁸⁾ Jak opisano w motywach 37 i 38.

- (38) Przepisy określające wykorzystanie funduszy z puli D zawierają przepisy stanowiące, że:
- a) podmiot wykorzystuje dotację, aby rozwinąć, polepszyć, obsługiwać, rozszerzyć lub wprowadzić do obrotu (lub aby wesprzeć rozwój, poprawę, obsługę, rozszerzenie lub wprowadzenie do obrotu) produkt lub usługi swojej technologii finansowej ⁽²⁹⁾, oraz że podmiot może wykorzystać dotację, aby pokryć swoje wydatki kapitałowe lub koszty operacyjne w odniesieniu do następujących celów („**dozwolonych celów**”):
 - 1) utworzenia systemów lub infrastruktury wymaganych do rozwoju, poprawy, obsługi, rozszerzenia lub wprowadzenia do obrotu produktu lub usługi technologii finansowej;
 - 2) rekrutacji i opłacenia pracowników na potrzeby rozwinięcia, poprawy, obsługi, rozszerzenia lub wprowadzenia do obrotu produktu lub usługi technologii finansowej;
 - 3) wprowadzeniu do obrotu danego produktu lub usługi technologii finansowej; lub
 - 4) każdego innego celu, który (zdaniem organu) przyczynia się do dalszego rozwoju, doskonalenia, funkcjonowania, rozszerzania lub komercjalizacji produktu lub usługi technologii finansowej;
 - b) podmiot nie może wykorzystać dotacji do następujących celów zakazanych:
 - 1) spłaty jakichkolwiek istniejących zobowiązań;
 - 2) zapewnienia klientom bezpośredniego finansowania;
 - 3) zwrócenia kapitału obecnym udziałowcom przedsiębiorstwa przy użyciu jakichkolwiek środków; lub
 - 4) do celu, który jest niezgodny z uzasadnieniem biznesowym podmiotu.
- (39) Finansowanie podmiotów kwalifikujących się do puli A, B i C następowałoby etapami, aby wszelkie podmioty, których wnioski o finansowanie w ramach puli A nie zostały rozpatrzone pomyślnie, mogły kwalifikować się do złożenia wniosku o finansowanie w ramach puli B, a wszelkie podmioty, których wnioski o finansowanie w ramach puli B nie zostały rozpatrzone pomyślnie, mogły kwalifikować się do złożenia wniosku o finansowanie w ramach puli C. Proces finansowania w ramach puli D będzie przebiegał równoległe do rozłożonego na etapy procesu ubiegania się o finansowanie w ramach puli A, B i C.
- (40) Organ zaoferuje podmiotom kwalifikującym się do puli A i D fundusz na rzecz potencjału i innowacji, gdy tylko będzie to możliwe po ustanowieniu funduszu i podpisaniu umowy w sprawie ustaleń ramowych i pomocy państwa ⁽³⁰⁾. Zaoferowanie funduszu na rzecz potencjału i innowacji podmiotom kwalifikującym się do puli B i C nastąpi (odpowiednio) w ciągu 3 i 6 miesięcy po jego zaoferowaniu podmiotom kwalifikującym się do puli A.
- (41) Okres składania wniosków o finansowanie w ramach puli A zakończy się w ciągu 2 miesięcy od dnia, w którym organ po raz pierwszy zaoferuje fundusz; okres składania wniosków o finansowanie w ramach puli B zakończy się w ciągu 5 miesięcy od tej daty, natomiast okres składania wniosków o finansowanie w ramach puli C zakończy się w ciągu 8 miesięcy od tej daty. Okres składania wniosków o finansowanie w ramach puli D będzie trwał w tym samym czasie, co okres składania wniosków o finansowanie w ramach puli A–C, a zakończy się w ciągu maksymalnie 6 miesięcy od dnia, w którym organ po raz pierwszy zaoferuje fundusz.
- (42) Zgodnie z planem fundusz zostanie rozwiązany po zakończeniu programu zachęt do przenoszenia się (choćby jego funkcjonowanie może być wydłużone na podstawie wcześniej ustalonych kryteriów, w zależności od pozostałej kwoty nieprzydzielonych funduszy). Prawa i obowiązki organu w zakresie sprawozdawczości będą jednak nadal obowiązywać przez trzy miesiące po rozwiązaniu ostatniej umowy między organem a jakimkolwiek beneficjentem korzystającym z funduszu na rzecz potencjału i innowacji.
- (43) Koszty na rzecz RBS wynikające ze źródła A obejmują 425 mln GBP początkowych kosztów kapitałowych oraz koszty operacyjne organu ⁽³¹⁾, które opłacałby RBS.

3.3.2. PROGRAM ZACHĘT DO PRZENOSZENIA SIĘ („ŚRODEK B”)

- (44) Podmiotami kwalifikującymi się do udziału w programie zachęt do przenoszenia się („kwalifikującymi się podmiotami”) są te podmioty przyjmujące depozyty, które spełniają następujące kryteria:
- a) posiadają ofertę rachunku bieżącego dla firm lub publicznie ogłosiły, że zamierzają wprowadzić taką ofertę;
 - b) spełniają kryteria określone w motywie 28 lit. b)–f) dotyczące podmiotu kwalifikującego się do puli A; oraz
 - c) korzystają z usługi zmiany rachunku bieżącego Zjednoczonego Królestwa („CASS”) ⁽³²⁾.

⁽²⁹⁾ Technologia finansowa lub Fintech to rodzaj działalności oparty na wykorzystywaniu oprogramowania do świadczenia usług finansowych, takich jak usługi społecznościowe, usługi crowdsourcingu itp.

⁽³⁰⁾ Zob. przypis 23.

⁽³¹⁾ Całkowite finansowanie na ustanowienie i funkcjonowanie organu wyniesie 20 mln GBP.

⁽³²⁾ Wspierana przez Bacs Payment Schemes Limited usługa umożliwiająca automatyczne przekazanie wszystkich uzgodnień dotyczących płatności do nowego banku i zamknięcie istniejącego rachunku. Zob. <https://www.currentaccountswitch.co.uk>

- (45) Finansowany przez RBS program zachęt do przenoszenia się zapewniłby organowi finansowanie na rozdzielanie funduszy między kwalifikujące się podmioty, gdy pomyślnie przenoszą klientów. Ma to na celu umożliwienie kwalifikującym się podmiotom oferowania zachęt, które motywowałyby MŚP będące klientami bankowymi RBS do przenoszenia swoich rachunków bieżących dla firm, rachunków depozytowych i pożyczek do kwalifikujących się podmiotów. Mogłoby to przyjąć formę zobowiązania do:
- zapłaty przez RBS 225 mln GBP w formie rekompensat (tj. zachęt pieniężnych) na rzecz kwalifikujących się podmiotów w odniesieniu do wszystkich tych klientów, którzy zgadzają się na przeniesienie swoich rachunków bieżących dla firm („**rekompensaty z tytułu przeniesienia rachunku bieżącego dla firm**”);
 - zapłaty przez RBS dodatkowych 50 mln GBP rekompensat związanych z pożyczkami („rekompensaty z tytułu pożyczek”) na rzecz tych klientów, którzy wraz ze swoim rachunkiem bieżącym dla firm przenoszą produkt kredytowy;
 - przeznaczenia przez RBS dodatkowych 75 mln GBP z jego kosztów, które również byłyby dostępne na pomoc w ułatwianiu przenoszenia (rekompensata opłat za zerwanie umowy w związku z przeniesieniem salda kredytowego lub innych kosztów ponoszonych na rzecz osób trzecich, takich jak opłaty prawne).
- (46) Rekompensaty z tytułu przeniesienia rachunku bieżącego dla firm i rekompensaty z tytułu pożyczek umożliwią kwalifikującym się podmiotom finansowanie atrakcyjnych cenowo ofert lub innych zachęt kierowanych do klientów RBS w ramach obszaru działalności Williams & Glyn („W&G”) ⁽³³⁾ i zachęcanie tych klientów do przejścia.
- (47) Poziomy wypłacanych rekompensat z tytułu przeniesienia rachunku bieżącego dla firm wypłacone podmiotom będącymi beneficjentami byłyby ściśle określone, aby zasoby na nie przeznaczone były wystarczające do przedstawiania przekonujących zachęt do przeniesienia zarówno klientom będącym mniejszymi, jak i większymi MŚP. W tabeli poniżej przedstawiono kwoty rekompensaty z tytułu przeniesienia rachunku bieżącego dla firm zaproponowane do wypłacenia przy uruchomieniu programu.

Tabela 2

Wstępne zaproponowane kwoty rekompensaty z tytułu przeniesienia rachunku bieżącego dla firm w ramach programu zachęt do przenoszenia się

Zakres obrotu klienta będącego MŚP	Kwota rekompensaty z tytułu przeniesienia rachunku bieżącego dla firm (GBP)
< 15 000 GBP	750
15 000–100 000 GBP	1 000
100 001–1 000 000 GBP	3 000
1 000 001– 1 500 000 GBP	6 250
1 500 001–2 000 000 GBP	13 125
2 000 001–2 500 000 GBP	16 875
2 500 001–7 500 000 GBP	25 000
> 7 500 000 GBP	50 000

- (48) Rekompensaty z tytułu pożyczek umożliwią kwalifikującym się podmiotom zmniejszenie odsetek naliczanych od pożyczek udzielanych klientom, dzięki czemu oferta tych podmiotów będzie bardziej konkurencyjna, jednocześnie zapewniając odpowiedni zwrot z kapitału. Jeżeli klient przeniesie swój główny rachunek bieżący dla firm i produkt kredytowy z RBS, organ zapłaci podmiotowi będącemu beneficjentem dodatkową rekompensatę w wysokości 2,5 % zaciągniętego salda kredytowego, które przeniesiono.
- (49) RBS byłyby ukierunkowany na swoich klientów w ramach obszaru działalności W&G (który obejmuje około 200 000 MŚP będących klientami bankowymi), którzy otrzymywaliby informacje na temat korzyści wynikających z przeniesienia oraz potencjalnych alternatywnych podmiotów konkurencyjnych, które mogą chcieć uwzględnić.

⁽³³⁾ Terminy „Rainbow” i „W&G” odnoszą się do tego samego obszaru działalności gospodarczej, jak określono w załączniku 2 do zmienionego wykazu pojęć załączonego do zmienionej decyzji o restrukturyzacji.

- (50) RBS zaczęłyby informować klientów o programie zachęt do przenoszenia się po upływie około trzech miesięcy od uruchomienia pakietu, a rekompensaty byłyby dostępne już w drugim kwartale 2018 r. (około trzy miesiące od dnia, w których RBS zacznie informować swoich klientów). Proces wypłacania rekompensat w ramach programu zachęt do przenoszenia się powtarzałby się kwartalnie, dopóki dostępne będą rekompensaty. Rekompensaty miałyby ustać po wypłaceniu maksymalnie 225 mln GBP w zakresie rekompensat z tytułu przeniesienia rachunku bieżącego dla firm lub – w przypadku gdy nie nastąpiło to wcześniej – po upływie 18 miesięcy od daty ogłoszenia programu zachęt do przenoszenia się przez RBS (okres można wydłużyć maksymalnie o 12 miesięcy, zob. motyw 51 lit. d)).
- (51) Oprócz zarządzania i kontrolowania funduszu na rzecz potencjału i innowacji organ byłby odpowiedzialny za zarządzanie i kontrolowanie programu zachęt do przenoszenia się, a także monitorowałby bieżące działania czynione przez RBS w kierunku interakcji z klientami. Organ – który podlega mającym zastosowanie prawom i wymogom w zakresie ochrony danych – uzyskałby m.in. możliwość:
- a) wprowadzania zmian do kwoty wypłacanych rekompensat, aby zapewnić jak największą skuteczność;
 - b) zatwierdzania komunikatów informacyjnych dotyczących programu zachęt do przenoszenia się, które RBS ma wysłać klientom będącym MŚP;
 - c) wymagania od RBS zwiększenia częstotliwości publikowania takich komunikatów;
 - d) wydłużenia okresu dostępności rekompensat maksymalnie o 12 miesięcy, jeżeli mniej niż [...] kwalifikujących się klientów ⁽³⁴⁾ przeniosło się (lub rozpoczęło proces przenoszenia) w ciągu [...] miesięcy od dnia rozpoczęcia obowiązywania programu zachęt do przenoszenia się („wydłużony okres zachęt do przenoszenia się”); oraz
 - e) zwrócenia się do RBS o rozszerzenie bazy klientów, do których wysłała takie komunikaty, aby sięgała poza obszar działalności W&G, jeżeli w określonych ramach czasowych nie uzyskano konkretnej liczby osób przeniesionych. W przypadku rozszerzenia obszaru program będzie ukierunkowany na oferty przeniesienia dla MŚP, które stanowią około [...] udziału w rynku rachunków bieżących dla firm w Zjednoczonym Królestwie. Obszar zostanie rozszerzony, jeżeli:
 - 1) [...] ⁽³⁵⁾;
 - 2) [...]
 - 3) [...]
- (52) Aby zapewnić wprowadzenie przez RBS odpowiednich zachęt w celu skutecznego wdrożenia programu zachęt do przenoszenia się w przypadku, gdy przeniosło się mniej niż [...] klientów, a na koniec okresu wynoszącego [...] miesięcy (lub – jeżeli organ postanowi wydłużyć odnośny okres – w dniu, w którym upływa wydłużony okres) stwierdzono niespożytkowanie rekompensat, RBS będzie miał obowiązek przekazać wcześniej określoną wielokrotność („mnożnik”) tej niespożytkowanej kwoty rekompensat na rzecz organu, przy czym pułap tej kwoty wynosi 50 mln GBP.
- (53) Mnożnik określono na [...] -krotność niespożytkowanej kwoty. Przedmiotowa kara podlega następującym warunkom:
- a) ponieważ powodzenie programu zachęt do przenoszenia się będzie zależeć od zdolności kwalifikujących się podmiotów do tworzenia atrakcyjnych propozycji dla klientów RBS będących MŚP, organ miałby uprawnienia do zmniejszenia mnożnika w takim stopniu, przy którym za wiarygodne można uznać, że wszelkie niespożytkowane kwoty wynikają z czynników będących poza kontrolą RBS;
 - b) za zgodą organu RBS może po pewnym czasie podjąć się restrukturyzacji rekompensat w celu poprawy skuteczności programu i zmniejszenia prawdopodobieństwa poniesienia kary; oraz
 - c) jeżeli (i) organ rozszerzył obszar poprzez datę rozwiązania zachęt do przenoszenia się; (ii) przeniosło się mniej niż [...] klientów; oraz (iii) organ uważa, że w szerszym zakresie RBS nie przekazało czynnie klientom zachęt do przenoszenia się, organ może zwiększyć mnożnik do procentu, który uzna za odpowiedni, przy czym pułap tej kwoty wynosi 50 mln GBP.
- (54) [...]
- (55) Jeżeli suma niespożytkowanej kwoty i mnożnika (wraz z wszelkimi kwotami wycofanymi i wszelkimi kwotami, których nie wypłacono z funduszu na rzecz potencjału i innowacji) wynosi mniej niż 5 mln GBP, organ przekaże te fundusze na cele charytatywne.

⁽³⁴⁾ Kwalifikujący się klient oznacza klienta MŚP oddziału RBS znanego jako W&G.

⁽³⁵⁾ [...] Tajemnica handlowa.

- (56) W ramach programu zachęt do przenoszenia się RBS zgodzi się na ustalenia dotyczące zakazu nakłaniania, które uniemożliwią RBS i członkom jego grupy (i) podejmowanie niektórych działań, które mogą mieć negatywny wpływ na program zachęt do przenoszenia się; oraz (ii) nakłanianie, namawianie lub zachęcanie kwalifikujących się klientów (lub klientów, którzy przenieśli się do podmiotu kwalifikującego się do zachęt do przenoszenia się) do pozostania klientem grupy w zakresie jakichkolwiek rachunków bieżących dla firm lub odnośnych produktów kredytowych, lub do przeniesienia jakiegokolwiek rachunku bieżącego dla firm lub odnośnego produktu kredytowego z kwalifikującego się podmiotu zachęt do przenoszenia się do któregośkolwiek członka grupy w pewnych określonych ramach czasowych.
- (57) W celu wspierania powodzenia programu zachęt do przenoszenia się RBS przedstawi podmiotom biorącym udział w programie zachęt do przenoszenia się możliwość zawarcia umowy międzybankowej (ang. *Inter-Bank Agency Deed*), dając klientom, których podmioty te przyciągają w ramach programu zachęt do przenoszenia się, możliwość ciągłości obsługi gotówkowej i obsługi czeków w oddziałach RBS („program dostępu do oddziałów”). Ze wspomnianego dostępu do oddziałów kwalifikujący się klienci będą mogli korzystać przez co najmniej trzy lata od dnia uruchomienia programu zachęt do przenoszenia się na uzasadnionych i niedyskryminujących warunkach handlowych oraz na koszt zainteresowanego podmiotu.
- (58) Początkowe koszty kapitałowe środka B wynoszą 350 mln GBP powiększone o koszty realizacji poniesione przez RBS oraz ciągłą utratę przyszłych zysków RBS ⁽³⁶⁾.

4. UWAGI ZAINTERESOWANYCH STRON I WŁADZ ZJEDNOCZONEGO KRÓLESTWA

4.1. OGÓLNE UWAGI DOTYCZĄCE ALTERNATYWNEGO PAKIETU

- (59) W decyzji o wszczęciu postępowania zainteresowanym stronom przyznano okazję do przedstawienia uwag dotyczących wniosku władz Zjednoczonego Królestwa. Dużą liczbę uwag otrzymano na etapie konsultacji. Otrzymane uwagi dotyczyły wstępnego alternatywnego pakietu opisanego w motywach 28–68 decyzji o wszczęciu postępowania („wstępny pakiet alternatywny”). Odzwierciedlając uwagi zainteresowanych stron oraz własne badanie rynku ⁽³⁷⁾, władze Zjednoczonego Królestwa zaktualizowały alternatywny pakiet, jak opisano w sekcji 2.3.
- (60) Biorąc pod uwagę dużą liczbę uwag ⁽³⁸⁾, w niniejszej sekcji przedstawiono główne uwagi przedstawione przez kilka zainteresowanych stron, aby pomóc ocenić równowagę alternatywnego pakietu ze zbyciem przedsiębiorstwa Rainbow.

4.1.1. OGÓLNE UWAGI ZAINTERESOWANYCH STRON DOTYCZĄCE ALTERNATYWNEGO PAKIETU

- (61) Większość otrzymanych uwag wskazuje na fakt, że wstępny pakiet alternatywny zawiera szereg cech, które mogą wzmocnić konkurencję na rynkach MŚP Zjednoczonego Królestwa. Z niektórych wynika, że alternatywny pakiet miałby szybszy wpływ na konkurencję przy mniejszym ryzyku wykonania, a także ma on potencjał wzmocnienia więcej niż tylko jednego podmiotu konkurencyjnego (jak w przypadku zbycia przedsiębiorstwa Rainbow).
- (62) W odniesieniu do ogólnego wstępnego pakietu alternatywnego niektóre zainteresowane strony sugerują, że:
- ogólny rozmiar wstępnego pakietu alternatywnego jest niewystarczający, aby doprowadzić do zmiany strukturalnej na rynku MŚP Zjednoczonego Królestwa, na którym znajdują się duże przeszkody dla przenoszenia;
 - przeniesienie rachunków bieżących dla firm, które stanowią równowagę 2 % udziału w rynku MŚP, nie jest równoważne ze zbyciem przedsiębiorstwa Rainbow (które ma około 5 % udziału w rynku MŚP pod względem liczby klientów będących MŚP);
 - przeniesienie rachunków bieżących dla firm nie odnosi się do przeniesienia aktywów; oraz
 - organ i jego decyzje będą kluczowe dla pomyślnego (lub wręcz przeciwnie) zastosowania środków alternatywnych. Trudno będzie zapewnić wymagany poziom bezstronności organu.

⁽³⁶⁾ Władze Zjednoczonego Królestwa oszacowały, że RBS poniesie koszt realizacji w wysokości 38 mln GBP wraz z dodatkowym kosztem wynikającym ze zmniejszonego zysku – około [...] GBP rocznie.

⁽³⁷⁾ Zob. przypis 11.

⁽³⁸⁾ Uwagi przedstawiły Santander UK plc, CYBG plc, Metro Bank PLC, Aldermore Bank plc, Masthaven Bank Ltd, Paragon Bank plc, Secure Trust Bank plc, Shawbrook Bank Ltd, Virgin Money plc, OakNorth Bank Ltd, Cumberland Building Society, Tide oraz RBS.

4.1.2. OGÓLNE UWAGI WŁADZ ZJEDNOCZONEGO KRÓLESTWA DOTYCZĄCE ALTERNATYWNEGO PAKIETU ORAZ UWAG ZAINTERESOWANYCH STRÓN

- (63) Władze Zjednoczonego Królestwa uważają, że pod względem potencjału w zakresie ograniczania zakłóceń konkurencji alternatywny pakiet jest co najmniej równoważny zbyciu przedsiębiorstwa Rainbow i można go zrealizować z większą pewnością i w szybszym terminie niż zbycie.
- (64) Władze Zjednoczonego Królestwa uważają, że alternatywny pakiet jako całość opracowano w celu zbudowania zdolności na rynku, aby podnieść obecne poziomy ogólnorynkowego przenoszenia na rynku bankowości MŚP i korporacji średniej wielkości. Obciążenie z tego tytułu będzie najbardziej odczuwalne dla największego podmiotu – RBS. Chociaż oszacowanie korzyści płynących z funduszu na rzecz potencjału i innowacji nie jest tak proste, jak w przypadku programu zachęt do przenoszenia się, fundusz ten wzmocni przedstawiane przez wiele banków oferty bankowości dla MŚP i wprowadzi na rynek większy wybór, tym samym tworząc różnorodność wśród modeli biznesowych i sprzyjając przenoszeniu. Przyspieszy on również rozwój nowych przedsiębiorstw i nowych technologii, które osłabią zależność MŚP od ich banków.
- (65) Władze Zjednoczonego Królestwa twierdzą, że alternatywny pakiet opracowano w celu osiągnięcia tych samych celów, którym służyło pierwotne zbycie przedsiębiorstwa Rainbow:
- zmniejszenia udziału w rynku RBS: wdrożenie programu zachęt do przenoszenia się oraz zapewnienie funduszy na rozwój zdolności bankowych MŚP wzmocni mniejszych konkurentów i umożliwi im wywieranie większej presji konkurencyjnej na RBS;
 - ograniczenia korzyści materialnych wynikających z otrzymanej pomocy: z alternatywnym pakietem związany jest znaczny koszt początkowy oraz dodatkowy stały wpływ w postaci zmniejszonego obrotu wynikającego ze zmniejszenia liczby klientów będących MŚP poprzez wdrożenie programu zachęt do przenoszenia się;
 - przenoszenia klientów będących MŚP: w przeciwieństwie do zbycia, które wiązałyby się z przymusowym przeniesieniem klientów będących MŚP, którzy nie zdecydowali się przenieść banku, program zachęt do przenoszenia się zachęca klientów do podjęcia własnej decyzji o przeniesieniu. Umocnienie pozycji klientów powinno zwiększyć prawdopodobieństwo podjęcia przez nich dialogu z ich nowym bankiem oraz ponownego przeniesienia w przyszłości, jeżeli inny bank przedstawi im korzystniejszą ofertę; oraz
 - dostępu do oddziałów, aby zadbać o potrzeby klientów będących MŚP: program dostępu do oddziałów wspiera przenoszenie się klientów z RBS do podmiotów konkurencyjnych w ramach programu zachęt do przenoszenia się, ponieważ ci klienci nie będą musieli zmieniać swoich ustaleń dotyczących codziennej obsługi gotówkowej.
- (66) Jeżeli chodzi o wpływ alternatywnego pakietu na sektor korporacji średniej wielkości, władze Zjednoczonego Królestwa uważają również, że:
- Od czwartego kwartału 2010 r. RBS utracił [5–10] % udziału w rynku w sektorze korporacji, przez co jego udział wynoszący [30–35] % spadł do poziomu [20–25] %. Nie jest to już największy bank obsługujący klientów będących korporacjami średniej wielkości w Zjednoczonym Królestwie. Wspomniany spadek udziału w rynku w znaczącym stopniu wykracza również poza spadek udziału w rynku przewidywany w przypadku zbycia przedsiębiorstwa Rainbow ⁽³⁹⁾.
 - Fundusz na rzecz potencjału i innowacji obejmuje szereg bardzo istotnych dotacji, aby pomóc bankom posiadającym ustanowioną franczyzę bankowości dla MŚP w udoskonaleniu i rozszerzeniu ich istniejących ofert w zakresie bankowości dla dużych MŚP i korporacji średniej wielkości. Władze Zjednoczonego Królestwa przewidują, że wiele z tych zmian wzmocni umiejętności niektórych banków w zakresie obsługi klientów będących korporacjami średniej wielkości oraz zwiększy ogólną liczbę banków, które są w stanie konsekwentnie opracowywać i przedstawiać propozycje dla korporacji średniej wielkości.
 - Program zachęt do przenoszenia się ma na celu zapewnienie przemieszczania się klientów będących dużymi MŚP z RBS do innych banków. W przypadku banków będących beneficjentami zwiększona liczba klientów będących dużymi MŚP będzie zachętą do rozwoju usług dla większych przedsiębiorstw, w tym dla korporacji średniej wielkości. Ponadto można oczekiwać, że z czasem niektórzy klienci będący dużymi MŚP rozwiną się do poziomu korporacji średniej wielkości, co będzie dalszą zachętą do prac nad odnośnymi ofertami.

⁽³⁹⁾ Przedsiębiorstwo Charterhouse Research przedstawiło RBS dane dotyczące pomiaru udziału w rynku dla przedsiębiorstwa, którego obrót przekracza 25 mln GBP.

- d) CMA ⁽⁴⁰⁾ ustalił, że MŚP o obrocie przekraczającym 2 mln GBP co do zasady były w stanie negocjować ceny i warunki świadczenia usług ze swoimi bankami. Aby był to skuteczny sposób tworzenia konkurencji istotne jest zapewnienie tym klientom rentownych alternatywnych dostawców. Dzięki umożliwieniu innym bankom budowania zdolności w zakresie obsługi korporacji średniej wielkości znacząco wzrosła konkurencja.
- e) Ze względu na złożoność obsługi klientów będących korporacjami średniej wielkości we wnioskach, które RBS otrzymał podczas próby sprzedaży przedsiębiorstwa Rainbow ⁽⁴¹⁾ w przeszłości, przewidywano [...].
- (67) Co więcej, władze Zjednoczonego Królestwa zauważają dodatkowe korzyści alternatywnego pakietu w porównaniu ze zbyciem przedsiębiorstwa Rainbow:
- a) Zakres geograficzny: alternatywny pakiet miałby wpływ na konkurencję w całym Zjednoczonym Królestwie, bez ograniczeń natury geograficznej.
- b) Rozległy wpływ na rynek: alternatywny pakiet przyczyniłby się do wprowadzenia na rynek długotrwałej zmiany o znaczeniu systemowym, pomagając wielu podmiotom konkurencyjnym w skuteczniejszej konkurencji z dominującymi bankami. Ścisłej rzecz biorąc:
- (i) fundusz na rzecz potencjału i innowacji pomoże podmiotom w rozwoju ich zdolności w zakresie obsługi MŚP i korporacji średniej wielkości, jednocześnie zwiększając także ich płynność i zdolność finansową. Będzie on również zachęcał do prac nad nowymi technologiami, które podmioty konkurencyjne mogłyby stosować;
- (ii) program zachęt do przenoszenia się pomoże podmiotom kwalifikującym się do zachęt do przenoszenia się ugruntować ich pozycję poprzez powiększenie ich baz klientów;
- (iii) program dostępu do oddziałów umożliwi kwalifikującym się podmiotom fizyczną obsługę nowo pozyskanych klientów będących MŚP w ramach programu zachęt do przenoszenia się np. poprzez świadczenie usług z zakresu obsługi gotówkowej i obsługi czeków.
- c) Rozwiązanie problemów rynkowych zidentyfikowanych przez organ ds. konkurencji i rynków Zjednoczonego Królestwa („CMA”): alternatywny pakiet stanowi również rozwiązanie niektórych zasadniczych problemów zidentyfikowanych przez CMA w jego niedawnym przeglądzie rynku bankowości dla MŚP Zjednoczonego Królestwa. Wspomniane problemy obejmują:
- (i) niskie poziomy zaangażowania klienta w dialog z jego dostawcą usług bankowych, słabe odpowiedzi na różnicowanie w cenie i jakości oraz brak punktów aktywacji skłaniających do przenoszenia;
- (ii) brak zachęt dla banków do inwestycji w zachęcanie klientów do przenoszenia;
- (iii) wysokie koszty pozyskania klienta w przypadku podmiotów konkurencyjnych wchodzących na rynek i rozbudowujących się;
- (iv) brak innowacji w zakresie produktów i techniki w bankowości dla MŚP;
- (v) obawy podmiotów konkurencyjnych dotyczące kosztów budowy i prowadzenia sieci oddziałów.
- d) Czas i pewność wykonania: alternatywny pakiet można zrealizować z większym stopniem terminowości i poziomem pewności. Pomogłoby to uniknąć ryzyka i niepewności związanych z transakcją kapitałową, z którymi spotkano się podczas poprzednich prób sprzedaży przedsiębiorstwa Rainbow.
- e) Usunięcie barier stojących na przeszkodzie do opuszczenia RBS przez władze Zjednoczonego Królestwa: władze Zjednoczonego Królestwa publicznie wyraziły zamiar prowadzenia dalszych działań w kierunku sprzedaży swoich udziałów w RBS, a tym samym zwrotu RBS w posiadanie prywatne. Występujące trudności i opóźnienia w zbyciu przedsiębiorstwa Rainbow – jedyne zobowiązania zbycia, którego jeszcze nie spełniono – doprowadziły do niepewności, które wpłynęły na atrakcyjność RBS jako propozycji inwestycji. Alternatywny pakiet zniwelowałby te niepewności.
- (68) Jeżeli chodzi o uwagi zainteresowanych stron, władze Zjednoczonego Królestwa wspominają, że:
- a) Udział w rynku RBS spadł z [25–30] % w czwartym kwartale 2010 r. do [20–25] % w czwartym kwartale 2016 r. ⁽⁴²⁾, co stanowi dla tego okresu spadek na poziomie [3–7] %. Spadek przekracza zatem oczekiwaną wartość spadku związanego ze zbyciem przedsiębiorstwa Rainbow na poziomie 5 %, jeżeli oczekiwany spadek udziału w rynku w związku z samym programem zachęt do przenoszenia się połączy się z obserwowanym od 2010 r. organicznym spadkiem udziału w rynku RBS.

⁽⁴⁰⁾ Sprawozdanie końcowe CMA z postępowania wyjaśniającego w sprawie rynku bankowości detalicznej, załącznik A.8.1–16, wykres 12.

⁽⁴¹⁾ Zob. również motyw 25 decyzji o wszczęciu postępowania.

⁽⁴²⁾ Źródło: Przeprowadzone przez przedsiębiorstwo Charterhouse Research badanie bankowości dla przedsiębiorstw skierowanej do MŚP o obrocie mieszczącym się w przedziale 0–25 mln GBP z czwartego kwartału 2016 r. Średnia krocząca z 12 miesięcy. Dane ważone według regionu i obrotu są reprezentatywne dla działalności gospodarczej w Wielkiej Brytanii. Szacowany całkowity rozmiar rynku wynosi [...].

- b) Władze Zjednoczonego Królestwa wprowadziły szereg zmian do proponowanego pakietu, aby odnieść się do kluczowych punktów zauważonych przez zainteresowane strony. Władze Zjednoczonego Królestwa uważają, że zaktualizowany alternatywny pakiet rozwiewa obawy osób trzecich, będzie równoważny zbyciu przedsiębiorstwa Rainbow (pod względem wpływu zarówno na RBS, jak i na cały rynek), a także będzie skutecznym sposobem zwiększenia konkurencji w sektorze bankowości dla MŚP w Zjednoczonym Królestwie.
- c) W odniesieniu do uwag dotyczących zapewnienia niezależności organu, władze Zjednoczonego Królestwa zauważają, że organ będzie związany umową w sprawie ustaleń ramowych i pomocy państwa⁽⁴³⁾, w której określono funkcje i obowiązki organu i w której wyznaczono zobowiązania i ograniczenia organu. Co więcej, osoba fizyczna nie ma uprawnień do przejścia urzędu dyrektora organu, jeżeli osoba ta obejmuje w danym czasie inny urząd (inny niż jakiegokolwiek urząd niewykonawczy, który nie obejmuje przewodniczącego lub równoważnej pozycji), zajmuje pozycję kierowniczą wyższego szczebla w jakimkolwiek organie publicznym, jest dyrektorem lub kierownikiem wyższego szczebla grupy RBS lub podmiotem powiązany (lub jednostką stowarzyszoną podmiotu powiązanego) z RBS.

4.2. UWAGI DOTYCZĄCE FUNDUSZU NA RZECZ POTENCJAŁU SKIEROWANEGO DO MŚP

4.2.1. UWAGI ZAINTERESOWANYCH STRON DOTYCZĄCE FUNDUSZU NA RZECZ POTENCJAŁU SKIEROWANEGO DO MŚP

- (69) W wielu uwagach zainteresowane strony wspomniały, że należy zwiększyć wielkość funduszu na rzecz potencjału skierowanego do MŚP, ponieważ prowadziłyby to do większego wpływu na konkurencję na rynku bankowości dla MŚP.
- (70) W innych uwagach zainteresowane strony wspomniały, że rozdrabnianie funduszy między dużą liczbę banków w taki sposób, że żaden z nich nie jest w stanie przeprowadzić znaczącej inwestycji, nie będzie mieć wymiernego wpływu na konkurencję lub koncentrację. Zamiast równych wypłat w ramach odpowiednich puli wysokość wypłat powinna różnić się, aby uwzględnić faktyczne potrzeby i plany inwestycyjne wnioskodawcy.
- (71) Kilka zainteresowanych stron stwierdziło również, że funduszem na rzecz potencjału skierowanym do MŚP należy objąć kolejne podmioty, tj. instytucje, które nie posiadają istniejących silnych zdolności w zakresie rachunku bieżącego dla firm oraz że podmioty niebędące bankami (np. towarzystwa budowlane) powinny móc czerpać korzyści z funduszu na rzecz potencjału.

4.2.2. UWAGI WŁADZ ZJEDNOCZONEGO KRÓLESTWA DOTYCZĄCE FUNDUSZU NA RZECZ POTENCJAŁU SKIEROWANEGO DO MŚP ORAZ UWAG ZAINTERESOWANYCH STRON

- (72) Władze Zjednoczonego Królestwa uważają, że uzasadnione jest oczekiwanie, iż fundusz na rzecz potencjału skierowany do MŚP – w szczególności w połączeniu z programem zachęt do przenoszenia się – zwiększy udział w rynku podmiotów konkurencyjnych, tym samym odpowiednio zmniejszając udział w rynku RBS.
- (73) Władze Zjednoczonego Królestwa uważają, że fundusz na rzecz potencjału zwiększy udział w rynku podmiotów konkurencyjnych, ponieważ zasadniczo udoskonali on ekonomię banków wchodzących na rynek bankowości dla MŚP (i korporacji średniej wielkości, jeżeli mają taki zamiar) lub w dalszym stopniu doskonalących bieżące zdolności. Obrazując leżącą u podstawy koncepcję – dotacja z funduszu w wysokości 3 mln GBP może przyczynić się do opłacalności projektu wartego 10 mln GBP, zwiększając zwrot z inwestycji w projekt ze zwrotu na poziomie poniżej kosztu kapitału do rentownego i trwałego poziomu.
- (74) W odpowiedzi na uwagi zainteresowanych stron władze Zjednoczonego Królestwa wprowadziły do alternatywnego pakietu następujące zmiany:
- a) wielkość funduszu na rzecz potencjału skierowanego do MŚP, do którego podmioty konkurencyjne będą mieć dostęp, zostanie zwiększona. Największe wypłaty z funduszu na rzecz potencjału i innowacji będą skierowane do tych podmiotów konkurencyjnych o silnych istniejących zdolnościach w dziedzinie rachunków bieżących dla firm. Prawdopodobnie będzie to mieć największy wpływ na konkurencję na rynku bankowości dla MŚP w najkrótszym czasie, ponieważ wspomniane banki już poświęciły czas i pieniądze na rozwój oferowanych rachunków bieżący dla firm i powiązanej infrastruktury dystrybucyjnej;
- b) fundusz na rzecz potencjału skierowany do MŚP i fundusz innowacji zostaną połączone. Zniesione zostanie rozróżnienie między pulą 1 i 2. Zwiększy się elastyczność, aby udoskonalić możliwości banków bez silnych istniejących zdolności w dziedzinie rachunku bieżącego dla firm oraz aby podmioty niebędące bankami miały dostęp do znacznych wypłat z funduszu na rzecz potencjału i innowacji.

⁽⁴³⁾ Zob. przypis 23.

4.3. UWAGI DOTYCZĄCE PROGRAMU ZACHĘT DO PRZENOSZENIA SIĘ

4.3.1. UWAGI ZAINTERESOWANYCH STRON DOTYCZĄCE PROGRAMU ZACHĘT DO PRZENOSZENIA SIĘ

- (75) Niektóre zainteresowane strony zakwestionowały, czy zaproponowana wysokość rekompensat zachęciłaby wystarczającą liczbę klientów do podjęcia wysiłków związanych z przenoszeniem. Klienci historycznie wykazują obojętność, a proces przeniesienia powinien być jasny i bezproblemowy dla klienta. W celu ułatwienia przenoszenia RBS powinien również dzielić się informacjami na temat swoich klientów z podmiotami konkurencyjnymi (w tym historią kredytową). Niektóre zainteresowane strony wskazały również na konieczność przedstawienia historycznych rejestrów klientów do celów oceny zdolności kredytowej.
- (76) Z szeregu uwag wynikało, że aby umożliwić przenoszenie, należy podnieść wysokość rekompensat (i powiązać je ze złożonością i wielkością klienta), co wymagałoby znacznego zwiększenia ogólnych nakładów w ramach programu zachęt do przenoszenia się.
- (77) Z niektórych uwag wynikało, że okres trwania programu zachęt do przenoszenia się powinien być wystarczający, aby zapewnić brak znaczących ograniczeń czasowych. Co więcej, przedstawiono automatyczne rozszerzenie obszaru klienta (w przypadku nieosiągnięcia pożądanego poziomu przenoszenia).
- (78) W kilku uwagach zasugerowano, że alternatywny pakiet oprócz koncentrowania się na przenoszeniu rachunków bieżących dla firm powinien skupiać się również na przenoszeniu pożyczek, ponieważ nacisk na rachunki bieżące dla firm nie uwzględnia potrzeby większej konkurencji na rynku pożyczek dla MŚP. Pakiet zbyt mocno skupiałby się na dostawcach rachunków bieżących dla firm. Rynek pożyczek dla MŚP postrzega się jako znacznie bardziej dochodowy niż rynek rachunków bieżących dla firm, przy czym również na tym rynku należy zaradzić zakłóceniom konkurencji. W uwagach przedstawiono także bieżącą, niekorzystną sytuację podmiotów konkurencyjnych – 4 największe banki mają możliwość korzystania z zaawansowanej metody wewnętrznych ratingów zamiast ze standardowego modelu kapitału: umożliwia to tym czterem bankom oferowanie korzystniejszych cen kredytów niż podmioty konkurencyjne.
- (79) W niektórych uwagach zasugerowano, że zamiast dawać klientom możliwość zmiany banku, należy zmusić RBS do zbycia klientów (uwzględniając przymusową sprzedaż rachunków bieżących dla firm lub kredytów). W innych uwagach zasugerowano, że RBS powinien zobowiązać się do przekazania minimalnej liczby rachunków bieżących dla firm netto oraz że powinien ponieść karę z tytułu nieosiągnięcia wyników.
- (80) W wielu uwagach zasugerowano również, że program zachęt do przenoszenia się powinien rozpocząć się dopiero po realizacji inwestycji umożliwionych przez fundusz na rzecz potencjału skierowany do MŚP.

4.3.2. UWAGI WŁADZ ZJEDNOCZONEGO KRÓLESTWA DOTYCZĄCE PROGRAMU ZACHĘT DO PRZENOSZENIA SIĘ ORAZ UWAG ZAINTERESOWANYCH STRON

- (81) W odniesieniu do programu zachęt do przenoszenia się wchodzącego w skład wstępnego pakietu alternatywnego, władze Zjednoczonego Królestwa uważają, że:
- obecna wielkość funduszu ma zdolność, która może skutkować obniżeniem bieżącego udziału w rynku RBS o ponad 2 %. Ustalony na dwa punkty procentowe spadek opracowano szczególnie w celu zachęcenia do przenoszenia się większej liczby klientów będących dużymi MŚP. Nic nie powstrzyma klientów RBS przed dalszym przenoszeniem się do podmiotów konkurencyjnych (bez przyznawania rekompensat), a tym samym przed dalszym zmniejszaniem udziału RBS w rynku. Istotnie prawdopodobieństwo przeniesienia się wzrasta wraz z wystawieniem klientów na marketing podmiotu konkurencyjnego;
 - program zachęt do przenoszenia się obejmuje zachęty do przenoszenia się, które same w sobie prawdopodobnie będą być znacznie większe niż te obecnie dostępne na rynku. Co więcej, oczekuje się, że będą wypłacane jako dodatek do już dostępnych zachęt;
 - podmioty konkurencyjne będą silnie konkurować o klientów i stworzą wystarczająco atrakcyjne oferty, aby zachęcić klientów do przenoszenia się. Na rynku istnieje wyraźny popyt na tych klientów;
 - wielu klientom ułatwiono przenoszenie się do podmiotów konkurencyjnych w Zjednoczonym Królestwie w następstwie wprowadzenia CASS w 2013 r. Klienci rachunków bieżących dla firm korzystają już z CASS, aby przenieść się z RBS do podmiotów konkurencyjnych;

- e) RBS ma zamiar łagodzić wszelki opór/przeciwdziałać wszelkiemu oporowi ze strony klientów z powodu przenoszenia poprzez zobowiązanie się do działań rozpoznanych przez CMA ⁽⁴⁴⁾ jako konkurencyjne, w tym informowanie kwalifikujących się klientów o CASS i pomoc klientom z wnioskami o dołączanie danych;
- f) obowiązkiem RBS byłoby prowadzenie dialogu na temat korzyści wynikających z przeniesienia z określoną pulą swoich klientów (w tym poprzez zapewnianie materiałów marketingowych) w imieniu podmiotów konkurencyjnych; oraz
- g) w programie zachęt do przenoszenia się zamieszczono różnorodne mechanizmy bezpieczeństwa, aby zapewnić wystarczające przenoszenie się. Przykładowo: organ nadzorujący program miałby możliwość (i) wymagania od RBS zwiększenia częstotliwości komunikatów; lub (ii) wydłużenia okresu dostępności rekompensat maksymalnie o 12 miesięcy; lub (iii) przeprowadzenia restrukturyzacji wzoru rekompensat po upływie pewnego okresu w celu poprawy skuteczności programu; przy czym (iv) w przypadku pojawienia się niespożytkowanej kwoty rekompensat RBS miałby obowiązek przekazania mnożnika, jak określono w motywach 52 i 53.
- (82) W odpowiedzi na uwagi zainteresowanych stron władze Zjednoczonego Królestwa stwierdzają, że są pewne, iż wystarczająca liczba klientów będących MŚP przeniosłaby się przy zastosowaniu zachęt finansowych, ponieważ:
- a) zachęty historycznie powodowały przenoszenie się klientów, jak odzwierciedlono to również w sprawozdaniu końcowym CMA z postępowania wyjaśniającego w sprawie rynku bankowości detalicznej oraz w zleconym przez RBS badaniu przeprowadzonym przez przedsiębiorstwo Charterhouse Research ⁽⁴⁵⁾ „[...]” ⁽⁴⁶⁾;
- b) proces przenoszenia się prawdopodobnie będzie bezproblemowy dla klientów, ponieważ większość klientów korzysta z programu zachęt do przenoszenia się, aby dokonywać przeniesień za pośrednictwem CASS. Dzielenie się wyciągami finansowymi klienta lub innymi informacjami dotyczącymi klientów prawdopodobnie będzie jednak zakazane przez prawodawstwo w zakresie ochrony danych;
- c) w przypadku klientów w obszarze działalności W&G nie odnotowuje się mniejszego prawdopodobieństwa przenoszenia się. RBS twierdzi, że przenoszenie się i wskaźniki ubytku klientów w przypadku klientów w granicach obszaru działalności W&G są w dużej mierze zgodne z „głównymi” klientami RBS oraz że od 2010 r. oczekuje się, iż klienci W&G opuszczą grupę RBS;
- d) wprowadzono mechanizmy ochrony i mechanizmy zapobiegające unikaniu, aby zapewnić przenoszenie się klientów. Organ ma uprawnienia do nałożenia na RBS kary pieniężnej, jeżeli w okresie trwania programu nie wykorzystano rekompensat z tytułu przeniesienia rachunku bieżącego dla firm (tj. mnożnik). Co więcej, organ będzie mógł wprowadzać zmiany do kwoty wypłacanych rekompensat, aby zapewnić jak największą skuteczność i zmusić RBS do zwiększenia częstotliwości oferowania programu. Ponadto w przypadku nieosiągnięcia konkretnych poziomów przenoszenia się rozszerzony zostanie obszar programu i zwiększona jego długość trwania.
- (83) W dalszej kolejności w odpowiedzi na uwagi zainteresowanych stron władze Zjednoczonego Królestwa uznają, że:
- a) oprócz rachunków bieżących dla firm klienci przenieśliby również inne produkty bankowe (np. kredyty). CMA ustalił, że „przeważająca większość MŚP starających się o finansowanie zwraca się do banku, w którym prowadzą rachunek bieżący dla firm [...] ponad 90 % MŚP w Zjednoczonym Królestwie zwróciło się do swojego głównego banku o kredyty w rachunku bieżącym, kredyty i karty kredytowe” ⁽⁴⁷⁾; oraz
- b) umocnienie pozycji klientów i umożliwienie im podejmowania własnych decyzji dotyczących przenoszenia się jest korzystniejsze niż przymusowe zbycie, ponieważ umocnienie pozycji klientów powinno zwiększyć prawdopodobieństwo podjęcia przez nich dialogu z ich nowym bankiem oraz ponownego przeniesienia w przyszłości, jeżeli inny bank przedstawi im korzystniejszą ofertę. Podejście to znajduje poparcie także w sprawozdaniu końcowym CMA z postępowania wyjaśniającego w sprawie rynku bankowości detalicznej, w którym stwierdzono, że „zbycie może być przyczyną dodatkowego tymczasowego i przejściowego zaangażowania klientów, w szczególności wśród klientów, którzy postrzegali siebie jako przeniesionych wbrew ich woli do »nowego« banku, ale wyraźnie nie jest to pożądaný sposób wzbudzenia większego i trwałego zaangażowania ze strony klientów” ⁽⁴⁸⁾. Zamiast tego CMA ustalił, że niestrukturalne środki zaradcze „ukierunkowane bezpośrednio na podstawową przyczynę negatywnego wpływu na konkurencję, np. poprzez poprawę zaangażowania klientów i ułatwienia przenoszenia się, mają większe prawdopodobieństwo skuteczności w rozwiązywaniu zidentyfikowanych problemów w zakresie konkurencji” ⁽⁴⁹⁾. Program zachęt do przenoszenia się

⁽⁴⁴⁾ Sprawozdanie końcowe CMA z postępowania wyjaśniającego w sprawie rynku bankowości detalicznej (z dnia 9 sierpnia 2016 r.): <https://www.gov.uk/cma-cases/review-of-banking-for-small-and-medium-sized-businesses-smes-in-the-uk>

⁽⁴⁵⁾ RBS zlecił przedsiębiorstwu Charterhouse Research przeprowadzenie badania kwalifikujących się klientów będących MŚP w granicach obszaru działalności W&G w celu zbadania ich postaw wobec przenoszenia się i wpływu zachęt na prawdopodobieństwo ich przeniesienia się. Badanie koncentrowało się na klientach bankowości dla przedsiębiorstw, którzy stanowią [...] z [...] klientów w obszarze działalności W&G. Badanie było zarówno ilościowe (o próbie reprezentatywnej [...] klientów, z którymi przeprowadzono rozmowę), jak i jakościowe ([...] wywiadów pogłębionych).

⁽⁴⁶⁾ Odpowiedź RBS na decyzję o wszczęciu postępowania, pkt 4.12.

⁽⁴⁷⁾ Sprawozdanie końcowe CMA z postępowania wyjaśniającego w sprawie rynku bankowości detalicznej, pkt 8.169.

⁽⁴⁸⁾ Sprawozdanie końcowe CMA z postępowania wyjaśniającego w sprawie rynku bankowości detalicznej, pkt 17.19.

⁽⁴⁹⁾ Sprawozdanie końcowe CMA z postępowania wyjaśniającego w sprawie rynku bankowości detalicznej, pkt 17.14.

podniesie świadomość klientów będących MŚP na temat dużej liczby podmiotów konkurencyjnych poprzez ukierunkowany marketing, zachęcając klientów do rozpoczęcia dialogu z różnymi wariantami i markami podmiotów konkurencyjnych przed podjęciem decyzji, który z nich wybrać.

- (84) W odpowiedzi na uwagi zainteresowanych stron oraz własne badanie rynku władze Zjednoczonego Królestwa wprowadziły do programu zachęt do przenoszenia się również następujące zmiany:
- całkowita wartość nakładów programu wzrośnie ze 175 mln GBP do 350 mln GBP, z czego 225 mln GBP będzie dostępne na rekompensaty z tytułu przeniesienia rachunku bieżącego dla firm. 50 mln GBP będzie dostępne jako rekompensaty związane z kredytami w celu uwzględnienia uwagi, że program oprócz zajmowania się przenoszeniem rachunków bieżących dla firm powinien również skupić się na przenoszeniu kredytów. kwota 75 mln GBP nadal byłaby też dostępna na pomoc w ułatwianiu przenoszenia (rekompensata opłat za zerwanie umowy w związku z przeniesieniem salda kredytowego lub innych kosztów ponoszonych na rzecz osób trzecich, takich jak opłaty prawne);
 - przy zwiększonych nakładach program zachęt do przenoszenia się będzie także ukierunkowany na przeniesienie 3 % udziału w rynku zamiast wstępnych 2 %; oraz
 - RBS zaczęłyby informować klientów o programie zachęt do przenoszenia się po upływie około trzech miesięcy od uruchomienia pakietu oraz po przyznaniu pierwszych dotacji w ramach funduszu na rzecz potencjału.

4.4. UWAGI DOTYCZĄCE PROGRAMU DOSTĘPU DO ODDZIAŁÓW

4.4.1. UWAGI ZAINTERESOWANYCH STRON DOTYCZĄCE PROGRAMU DOSTĘPU DO ODDZIAŁÓW

- (85) Szereg zainteresowanych stron zakwestionowało pozytywny wpływ, jaki program dostępu do oddziałów miałyby na konkurencję na rynku bankowości dla MŚP, oraz stwierdziło, że administracja i finansowanie programu byłyby uciążliwe dla zainteresowanych klientów i podmiotów konkurencyjnych i że mogą stanowić bezwzględne rozproszenie uwagi organu.
- (86) Niewielka liczba zainteresowanych stron wyraziła poparcie dla programu dostępu do oddziałów i uznała, że byłby on dla nich korzystny.

4.4.2. UWAGI WŁADZ ZJEDNOCZONEGO KRÓLESTWA DOTYCZĄCE PROGRAMU DOSTĘPU DO ODDZIAŁÓW ORAZ UWAG ZAINTERESOWANYCH STRON

- (87) Odnosząc się do otrzymanych uwag, w których wyrażono, że program dostępu do oddziałów prawdopodobnie spotka się z ograniczonym zainteresowaniem ze strony podmiotów konkurencyjnych, chociaż będzie istotny dla kilku z nich, program dostępu do oddziałów zostanie utrzymany, ale z następującymi zmianami:
- Program dostępu do oddziałów będzie otwarty jedynie dla tych klientów, którzy przenieśli się w ramach programu zachęt do przenoszenia się (i jeżeli odnośny bank uczestniczący w programie zachęt do przenoszenia się zawarł umowę międzybankową z RBS).
 - Banki stracą bezpłatny dostęp do oddziałów, jednak dostęp do oddziałów zostanie zapewniony kwalifikującym się klientom na rozsądnych i niedyskryminujących warunkach rynkowych. Banki będą mogły korzystać ze środków pieniężnych z funduszu na rzecz potencjału i innowacji lub z rekompensat otrzymanych w ramach programu zachęt do przenoszenia się, aby pokryć ten koszt. Zaoszczędzone środki pieniężne na nowo przydzielono do pozostałych części alternatywnego pakietu.

4.5. UWAGI DOTYCZĄCE FUNDUSZU INNOWACJI

4.5.1. UWAGI ZAINTERESOWANYCH STRON DOTYCZĄCE FUNDUSZU INNOWACJI

- (88) Niektóre zainteresowane strony były krytycznie ustosunkowane do zaproponowanego funduszu innowacji, stwierdziły, że jest on niepotrzebny, a ze względu na jego długoterminowy charakter uznały, że nie wywrze on znaczącego wpływu na konkurencję i nie będzie miał żadnego wpływu na pozycję RBS na rynku MŚP. Twierdziły, że byłoby lepiej, gdyby finansowanie z funduszu innowacji przeznaczono na pozostałe części pakietu.
- (89) Sformułowano kilka pozytywnych uwag na temat funduszu innowacji, w myśl których przyczyniłby się on do przyspieszenia innowacji w sektorze bankowości dedykowanej MŚP. Ponadto niektóre zainteresowane strony twierdziły, że dostęp do świadczeń z tego funduszu powinny również móc uzyskać banki i towarzystwa budowlane.

4.5.2. UWAGI WŁADZ ZJEDNOCZONEGO KRÓLESTWA DOTYCZĄCE FUNDUSZU INNOWACJI ORAZ UWAG ZAINTERESOWANYCH STRON

- (90) W reakcji na otrzymane uwagi fundusz innowacji zostanie połączony z funduszem na rzecz potencjału skierowanym do MŚP w celu utworzenia funduszu na rzecz potencjału i innowacji. Ma to służyć rozwiązaniu problemów związanych z posiadaniem dwóch odrębnych funduszy poprzez zwiększenie elastyczności w odniesieniu do zakresu podmiotów, które mogą wystąpić o środki z funduszy, oraz do sposobu, w jaki są one przydzielane, a także poprzez jednoczesne utrzymanie korzyści wynikających z finansowania innowacji mających znaczenie dla MŚP.

5. OCENA ŚRODKA/POMOCY

5.1. ISTNIENIE POMOCY PAŃSTWA

- (91) Zgodnie z art. 107 ust. 1 TFUE wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi, jest zakazana. Komisja zauważa, że zdaniem władz Zjednoczonego Królestwa żadna dodatkowa pomoc państwa nie będzie przyznawana w ramach zaktualizowanego pakietu alternatywnego.
- (92) W związku z tym, aby środek został uznany za pomoc państwa w rozumieniu tego przepisu, muszą zostać spełnione wszystkie następujące warunki: (i) środek można przypisać państwu i musi być finansowany z zasobów państwowych; (ii) musi przynosić korzyść beneficjentowi środka; (iii) korzyść ta musi być selektywna; oraz (iv) środek musi zakłócać lub grozić zakłóceniem konkurencji i mieć potencjał wpływania na wymianę handlową między państwami członkowskimi.

5.1.1. POTENCJALNA POMOC NA RZECZ RBS

- (93) Zaktualizowany pakiet alternatywny opisany w sekcji 2.3 stanowi koszt finansowy obciążający RBS. Na podstawie danych przedstawionych przez władze Zjednoczonego Królestwa szacunkowe koszty początkowe, które poniesie RBS w związku z alternatywnym pakietem, oscylują wokół 833 mln GBP⁽⁵⁰⁾, przy dodatkowych kosztach bieżących w postaci utraconego zysku⁽⁵¹⁾. Nie dojdzie do żadnego przepływu zasobów państwowych między państwem a RBS w celu sfinansowania tych środków. Koszt zaktualizowanego pakietu alternatywnego w całości poniesie RBS.
- (94) Biorąc pod uwagę, że zaktualizowany pakiet alternatywny nie wiąże się z wykorzystaniem zasobów państwowych przez RBS, nie ma potrzeby dokonywania oceny pozostałych łącznych warunków koniecznych do zakwalifikowania środka jako pomocy państwa. Alternatywny pakiet nie wiąże się zatem z przyznaniem RPB nowej pomocy.

5.1.2. POTENCJALNA POMOC NA RZECZ BENEFICJENTÓW ALTERNATYWNEGO PAKIETU

- (95) Komisja zauważa, że między pomocą państwa przyznaną RBS w 2008 r. i 2009 r. a zaktualizowanym pakietem alternatywnym, który opisano w sekcji 2.3, nie ma żadnego bezpośredniego związku. W toku procedury prowadzącej do wydania decyzji o restrukturyzacji władze Zjednoczonego Królestwa zobowiązały się do zbycia przedsiębiorstwa Rainbow, a pomoc zatwierdzono w oparciu o to zobowiązanie. Alternatywny pakiet zaproponowano osiem lat temu po przyznaniu po raz ostatni pomocy finansowej RBS. W związku z tym można wykluczyć, że istnieje bezpośredni związek między alternatywnym pakietem a pomocą przyznaną RBS w 2008 r. i 2009 r. lub że pakiet ten jest on finansowany z tych środków.
- (96) Należy jednak zauważyć, że – jak wskazano w motywie 15 – państwo wciąż jest właścicielem 71,2 % akcji RBS. Sugeruje to, że obciążenie finansowe związane z alternatywnym pakietem w sposób niebezpośredni, lecz w dużej mierze ponosi państwo jako akcjonariusz większościowy RBS. Co więcej, władze Zjednoczonego Królestwa ściśle współpracowały przy opracowywaniu alternatywnego pakietu, co skłaniałoby do przekonania, że opracowanie pakietu można przypisać państwu. Ponadto alternatywny pakiet może przynieść korzyść o charakterze selektywnym przedsiębiorstwom, którym przysługują uprawnienia do korzystania z niego. Ponadto środek opracowano w taki sposób, aby można było ukierunkować jego skutki na podmioty konkurencyjne.
- (97) Nawet jeśli uznano by, że alternatywny pakiet stanowi jednak pomoc państwa na rzecz banków, które skorzystałyby z niego, Komisja uznaje, że jest on zgodny z rynkiem wewnętrznym jako niezbędna część zobowiązań, na podstawie których środki pomocy na rzecz RBS uznano za zgodne z rynkiem wewnętrznym w oparciu o decyzję o restrukturyzacji, zmienioną decyzją o restrukturyzacji oraz niniejszą decyzją⁽⁵²⁾.

5.1.3. WNIOSEK DOTYCZĄCY ISTNIENIA NOWEJ POMOCY

- (98) Biorąc pod uwagę elementy omówione w sekcji 5.1.1, Komisja stwierdza, że zaktualizowany pakiet alternatywny nie kwalifikuje się jako nowa pomoc państwa na rzecz RBS.

⁽⁵⁰⁾ Obejmują one początkowe koszty kapitałowe funduszu na rzecz potencjału i innowacji w wysokości 425 mln GBP (motyw 43), finansowanie utworzenia i funkcjonowania organu w wysokości 20 mln GBP (przypis 31), początkowe koszty kapitałowe programu zachęt do przenoszenia się w wysokości 350 mln GBP (motyw 13) i koszty operacyjne dokonania wdrożenia przez RBS szacowane na 38 mln GBP (przypis 36).

⁽⁵¹⁾ Władze Zjednoczonego Królestwa szacują bieżące koszty postaci zmniejszonego zysku na około [...] GBP rocznie (przypis 36).

⁽⁵²⁾ Jak wynika z analizy przeprowadzonej w sekcji 5.2 niniejszej decyzji.

- (99) Jak wynika z analizy przeprowadzonej w sekcji 5.1.2, w zakresie, w jakim alternatywny pakiet kwalifikuje się jako pomoc państwa na rzecz banków, które z niego korzystają, pomoc taką uznaje się za zgodną z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE jako niezbędną część zobowiązań, na podstawie których pierwotne środki pomocy na rzecz RBS uznano za zgodne w przedmiotowej sprawie. W sekcji 5.2 niniejszej decyzji przeprowadzono analizę zgodności z rynkiem wewnętrznym istniejącej pomocy na rzecz RBS w świetle zastąpienia zobowiązania do zbycia alternatywnym pakietem.

5.2. ZGODNOŚĆ

- (100) Chociaż wydaje się, że zaktualizowany pakiet alternatywny nie zawiera nowej pomocy państwa na rzecz RBS, istniejącą pomoc zatwierdzono m.in. na podstawie zobowiązania do sprzedaży przedsiębiorstwa Rainbow. Władze Zjednoczonego Królestwa zwracają się obecnie o zastąpienie tego zobowiązania zobowiązaniem do wdrożenia zaktualizowanego pakietu alternatywnego. W związku z tym Komisja musi ocenić, czy proponowane zastąpienie będzie miało wpływ na wnioski, że istniejąca pomoc na rzecz RBS jest zgodna z rynkiem wewnętrznym.
- (101) Decyzja restrukturyzacyjna taka jak zmieniona decyzja o restrukturyzacji może co do zasady zostać zmieniona przez Komisję, jeżeli modyfikacja jest oparta na nowych zobowiązaniach, które można uznać za równoważne w stosunku do tych pierwotnie przewidzianych⁽⁵³⁾. W takiej sytuacji istniejące środki pomocy pozostałyby zgodne na podstawie art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE, jeżeli łączne saldo określone w pierwotnej decyzji pozostałoby niezmienione. Aby zachować pierwotne saldo, zastąpienie zobowiązania do zbycia alternatywnym pakietem nie powinno mieć negatywnego wpływu na rentowność beneficjenta pomocy, a cały zestaw zobowiązań powinien pozostać równoważny w zakresie podziału obciążenia i środków wyrównawczych, przy uwzględnieniu wymogów określonych w komunikacie w sprawie restrukturyzacji⁽⁵⁴⁾.

5.2.1. RENTOWNOŚĆ

- (102) Komisja musi ocenić, czy modyfikacje zmienionych zobowiązań podają w wątpliwość wniosek wyciągnięty w zmienionej decyzji o restrukturyzacji w zakresie, w jakim dotyczy on zdolności RBS do przywrócenia swojej rentowności bez konieczności korzystania z dalszej pomocy państwa.
- (103) Zgodnie z oszacowaniem przedstawionym przez władze Zjednoczonego Królestwa (zob. tabela 3) koszt alternatywnego pakietu nie przewyższa kosztów kontynuowania transakcji zbycia przedsiębiorstwa Rainbow. Komisja stwierdza zatem, że przejście na alternatywny pakiet nie wpłynie w znacznym stopniu na rentowność RBS.
- (104) Należy również zauważyć, że przedsiębiorstwo Rainbow jako takie nie jest podmiotem przynoszącym straty⁽⁵⁵⁾. W związku z tym modyfikacje zmienionych zobowiązań, które umożliwią RBS zachowanie przedsiębiorstwa Rainbow, nie wpłynęłyby negatywnie na rentowność RBS.
- (105) Komisja wstępnie stwierdza, że zaproponowane przez władze Zjednoczonego Królestwa zmiany nie zagrażają rentowności RBS.
- (106) Począwszy od 2008 r. RBS przynosił znaczne straty przypadające w udziale zwykłym akcjonariuszom⁽⁵⁶⁾; straty te stanowią głównie rezultat nagromadzenia znacznych pozycji jednorazowych, takich jak grzywny i rozliczenia z tytułu uprzednich uchybień i niewłaściwej sprzedaży określonych produktów, koszty restrukturyzacji i wyższe niż przewidywano straty poniesione w związku z aktywami niezwiązanymi z działalnością podstawową. W związku z tym Komisja musi ocenić, czy wyciągnięty przez nią wniosek, że RBS będzie w stanie odzyskać dochodowość i przywrócić rentowność swojej działalności bez dalszej pomocy państwa, wciąż jest zasadny.
- (107) Komisja zauważa, że wyniki RBS z pierwszej połowy 2017 r. wskazują na poprawę rentowności⁽⁵⁷⁾. RBS poinformował o uzyskaniu zysku z działalności operacyjnej przypadającego na zwykłych akcjonariuszy w wysokości 939 mln GBP w pierwszej połowie 2017 r.
- (108) Współczynniki kapitału podstawowego Tier I ulegały dalszej poprawie się od 2013 r., a zysk z podstawowej działalności operacyjnej w dalszym ciągu był dodatni, jako opisano w motywie 11 decyzji o wszczęciu postępowania.
- (109) Komisja stwierdza zatem, że zaproponowane zmiany nie podają w wątpliwość wniosku wysnutego w zmienionej decyzji o restrukturyzacji w odniesieniu do zdolności RBS do przywrócenia swojej rentowności.

⁽⁵³⁾ Motyw 65 zmienionej decyzji o restrukturyzacji.

⁽⁵⁴⁾ Komunikat Komisji w sprawie przywrócenia rentowności i oceny środków restrukturyzacyjnych stosowanych w sektorze finansowym w dobie kryzysu zgodnie z regulami pomocy państwa (Dz.U. C 195 z 19.8.2009, s. 9).

⁽⁵⁵⁾ Zysk z działalności operacyjnej W&G wyniósł 345 mln GBP w 2016 r., 431 mln GBP w 2015 r., 467 mln GBP w 2014 r. (źródło: analiza segmentowa sprawozdań rocznych RBS).

⁽⁵⁶⁾ Motyw 10 decyzji o wszczęciu postępowania.

⁽⁵⁷⁾ <http://investors.rbs.com/~media/Files/R/RBS-IR/results-center/rbs-group-announcement-04-08-2017.pdf>

5.2.2. PODZIAŁ OBCIĄŻENIA

- (110) W zmienionej decyzji o restrukturyzacji wskazano, że zbycie przedsiębiorstwa Rainbow wzięto pod uwagę jako środek mający na celu ograniczenie zakłóceń konkurencji i nie stanowiło ono ani środka służącego do podziału obciążenia, ani środka ukierunkowanego na zmniejszenie kosztów restrukturyzacji⁽⁵⁸⁾. W takiej postaci zaproponowany zaktualizowany pakiet alternatywny nie rzutuje na ocenę podziału obciążenia uprzednio przeprowadzoną przez Komisję.
- (111) W związku z tym zgłoszone zmiany nie mają wpływu na ocenę podziału obciążenia dokonaną w decyzji o restrukturyzacji i w zmienionej decyzji o restrukturyzacji.

5.2.3. ŚRODKI MAJĄCE NA CELU OGRANICZENIE ZAKŁÓCEŃ KONKURENCJI

- (112) Na podstawie zmienionej decyzji o restrukturyzacji⁽⁵⁹⁾ głównym celem zobowiązania polegającego na zbyciu przedsiębiorstwa Rainbow było ograniczenie zakłóceń konkurencji, jakie mogłyby spowodować pomoc na rzecz RBS. Ściślej mówiąc, zobowiązanie do zbycia przedsiębiorstwa Rainbow miało na celu uniknięcie sytuacji, w której przekazanie RBS w 2008 i 2009 r. bardzo znacznej kwoty pomocy państwa skutkowałoby nadmiernym zakłóceniem konkurencji na brytyjskim rynku usług bankowych skierowanych do klientów będących MŚP i korporacjami średniej wielkości, na którym to rynku RBS był liderem⁽⁶⁰⁾. W celu uniknięcia wzmocnienia pozycji RBS na tym rynku, a tym samym ograniczenia konkurencji na nim, władze Zjednoczonego Królestwa podjęły zobowiązanie, zgodnie z którym RBS dokona zbycia jednostki, której udział w brytyjskim rynku klientów będących MŚP i klientów będących średniej wielkości korporacjami wynosi 5 %⁽⁶¹⁾.
- (113) Celem alternatywnego pakietu, jak opisano w sekcji 3.3, jest ograniczenie zakłóceń konkurencji w taki sam sposób jak w przypadku zobowiązania do zbycia przedsiębiorstwo Rainbow, które pakiet ten zastępuje.
- (114) Komisja musi zatem ocenić, czy zaktualizowany pakiet alternatywny jest równoważny ze zobowiązaniem do zbycia, które zastąpi.

5.2.3.1. *Kształt poszczególnych środków*

- (115) Alternatywny pakiet w znacznej mierze składa się z dwóch poszczególnych środków. Komisja zamierza ocenić równoważność zarówno na poziomie poszczególnych środków, jak i na poziomie pakietu.

Fundusz na rzecz potencjału i innowacji

- (116) Komisja zauważa, że udostępnienie środków finansowych z funduszu na rzecz potencjału i innowacji⁽⁶²⁾ podmiotom konkurencyjnym, aby zwiększyć ich zdolność do oferowania usług bankowych na rzecz MŚP, prawdopodobnie zwiększy konkurencję na rynku bankowości dla MŚP.
- (117) Na podstawie otrzymanych przez Komisję uwag zainteresowanych stron w odpowiedzi na decyzję o wszczęciu postępowania Komisja stwierdza, że przydział finansowania w postaci różnych wypłat, których wartość szacuje się na 120 mln GBP, umożliwi wzmocnienie ofert bankowości licznych podmiotów i zwiększa możliwości wyboru istniejące na rynku.
- (118) Zainteresowanie wykazane przez zainteresowane strony oraz otrzymane od nich informacje zwrotne dotyczące sposobów, w jakie wykorzystająby one finansowanie, które mogą otrzymać z funduszu na rzecz potencjału i innowacji, utwierdza jeszcze w przekonaniu, że fundusz na rzecz potencjału wywrze pozytywny wpływ na konkurencję na rynku.
- (119) Z uwag otrzymanych od zainteresowanych strony wynika, że wielkość wypłat w znacznej mierze odpowiada wielkości środków, które część zainteresowanych stron wskazała jako potrzebne do zachęcenia ich do zainwestowania w ukierunkowane na MŚP zdolności bankowe. O wypłaty z funduszy będzie należało się ubiegać, a większość finansowania będzie kierowana do tych jednostek, które są w stanie przekonać organ, że będą w największym stopniu sprzyjać konkurencji. Komisja uważa, że wielkość wypłat z funduszu na rzecz potencjału i innowacji jest odpowiednia, a konkurencja będzie skutkować wywarciem większego wpływu na rynek.

⁽⁵⁸⁾ Motyw 78 zmienionej decyzji o restrukturyzacji.

⁽⁵⁹⁾ Motyw 82 zmienionej decyzji o restrukturyzacji.

⁽⁶⁰⁾ Motyw 238 decyzji o restrukturyzacji.

⁽⁶¹⁾ Motyw 29 zmienionej decyzji o restrukturyzacji.

⁽⁶²⁾ Jak opisano szczegółowo w motywach 26–43 tej decyzji.

- (120) Komisja zauważa, że z sumy 425 mln GBP, na jaką opiewają zasoby funduszu na rzecz potencjału i innowacji, łącznie 330 mln GBP przeznaczona jest na cztery duże wypłaty, na które kładzie się nacisk w ramach funduszu. Istotnie między udziałem w rynku czterech czołowych brytyjskich banków ukierunkowanych na MŚP⁽⁶³⁾ a udziałem podmiotów konkurencyjnych występuje duża różnica. Ponadto w gronie podmiotów konkurencyjnych występują duże różnice między podmiotami konkretnymi, których działalność w zakresie bankowości MŚP jest ugruntowana, a podmiotami, które dopiero wchodzi na rynek lub oferują ograniczony zakres produktów, często ukierunkowanego na najmniejsze spośród MŚP. Celem zbycia przedsiębiorstwa Rainbow było utworzenie banku ukierunkowanego na MŚP i korporacje średniej wielkości, który – chociaż mniejszy niż cztery czołowe banki ukierunkowane na MŚP – byłby jednak wystarczająco duży, aby stanowić dla nich konkurencję. Ukierunkowanie największych środków na tych kilka podmiotów konkurencyjnych o silnej istniejącej zdolności w zakresie rachunków bieżących dla firm dedykowanych MŚP prawdopodobnie doprowadzi do wywarcia największego wpływu na konkurencję na rynku i będzie z większą pewnością skutkowało znacznym wzmocnieniem pozycji co najmniej jednego podmiotu. Przyczyniłoby się to zatem do zwiększenia równowagi z wpływem, jaki wywarłoby zbycie przedsiębiorstwa Rainbow, w porównaniu z alternatywnym pakietem, w ramach którego nacisk położono by na nowe podmioty lub banki oferujące jedynie ograniczony zakres produktów bankowości MŚP, często ukierunkowanych jedynie na najmniejsze MŚP.
- (121) Zgodnie z uwagami otrzymanymi od zainteresowanych stron ważne jest, aby podmioty konkurencyjne najpierw utworzyły dodatkowe zdolności w celu wsparcia wysiłków na rzecz przekonania klientów W&G do przeniesienia się w ramach zachęt do przenoszenia się. Komisja uważa, że zapewnienie trzymiesięcznego okresu po przyznaniu wypłaty z funduszu na rzecz potencjału i innowacji umożliwi podmiotom konkurencyjnym zaplanowanie i wdrożenie dodatkowych inwestycji, nie opóźniając przy tym niepotrzebnie wdrożenia programu zachęt do przenoszenia się.

Zachęty do przenoszenia się

- (122) Komisja zauważa, że program zachęt do przenoszenia się⁽⁶⁴⁾ doprowadzi do zwiększenia konkurencji na rynku bankowości dla MŚP poprzez przeniesienie klientów z RBS do podmiotów konkurencyjnych. Wdrożenie programu zachęt do przenoszenia się ma na celu przeniesienie odsetka klientów odpowiadającego 3 punktom procentowym udziału RBS w brytyjskim rynku bankowości MŚP (obliczonego na podstawie liczby MŚP).
- (123) Pod względem liczby przenoszonych się MŚP program zachęt do przenoszenia się mógłby doprowadzić do zmniejszenia udziału RBS w rynku o ponad 3 punkty procentowe, lecz w takim przypadku w grupie przenoszonych się klientów odnotowano by wyższy odsetek mniejszych MŚP. Istotnie ze względu na zastosowanie limitu kwoty dostępnego finansowania na rzecz środków B przeniesienie większej liczby klientów wymaga obniżenia średniej kwoty rekompensaty, co sprawia, że przenoszący się klienci musieliby prowadzić bardzo małe MŚP, a nie to było celem zbycia przedsiębiorstwa Rainbow. Podsumowując, przy ocenie równowagi należy uwzględnić, że program zachęt do przenoszenia się umożliwi ograniczenie wielkości przekazywanego udziału RBS w rynku do 3 punktów procentowych.
- (124) Jeżeli chodzi o prawdopodobieństwo osiągnięcia obniżenia o 3 punkty procentowe, Komisja zauważa, że oferty składane przez podmioty konkurencyjne będą musiały być wystarczająco atrakcyjne, aby przekonać jak największą liczbę klientów do przeniesienia się. Uwzględniając uwagi otrzymane od zainteresowanych stron, wielkość rekompensaty określonej w ramach zleconego przedsiębiorstwa Charterhouse przez RBS badania⁽⁶⁵⁾ oraz zwiększenie dostępnych środków finansowych przeznaczanych na środek B, Komisja stwierdza, że poziom finansowania jest obecnie wystarczająco wysoki, aby stanowić zachętę do przeniesienia klientów, które będzie równoważne z udziałem w rynku wynoszącym 3 punkty procentowe.
- (125) Komisja uważa, że wydłużenie okresu trwania, rozszerzenie obszaru oraz mnożnik, jak opisano w motywie 52 i 53, stanowią ważne zabezpieczenia i dają dodatkową pewność, że przeniesienie udziału RBS w rynku w wysokości 3 punktów procentowych może zostać osiągnięte.
- (126) Ponadto Komisja zauważa, że rachunki bieżące dla firm stanowią produkt pełniący funkcję „bramy” w przypadku MŚP, które zasadniczo wezmą pod uwagę swojego dostawcę rachunku bieżącego, gdy będą potrzebować innych usług bankowych, takich jak kredyty⁽⁶⁶⁾. W związku z tym Komisja uważa, że zachęty do przenoszenia rachunków bieżących dla firm zachęcą klientów również do przenoszenia produktów kredytowych.

⁽⁶³⁾ RBS, Lloyds Banking Group, HSBC i Barclays.

⁽⁶⁴⁾ Program zachęt do przenoszenia się opisano szczegółowo w motywach 44–58 niniejszej decyzji.

⁽⁶⁵⁾ Jak opisano w motywie 82 lit. a) i przypisie 45.

⁽⁶⁶⁾ Jak opisano w motywie 83 lit. a).

- (127) Komisja zauważa, że rekompensaty z tytułu pożyczek, które opisano w motywie 48, umożliwiłyby podmiotom konkurencyjnym dalsze zachęcanie klientów będących MŚP do przenoszenia innych produktów wraz z ich rachunkami bieżącymi dla firm. Wysokość rekompensaty złagodziłaby również wspomniane przez zainteresowane strony niedogodności związane z korzystaniem ze standardowego modelu kapitału⁽⁶⁷⁾. Komisja uznaje, że utwierdza ją to w przekonaniu, iż alternatywny pakiet jest równoważny ze zbyciem przedsiębiorstwa Rainbow, wraz z którym pożyczki te zostałyby przekazane potencjalnemu nabywcy.
- (128) Ponadto Komisja zauważa, że 75 mln GB przeznaczono na pomoc w ułatwianiu przenoszenia (rekompensata opłat za zerwanie umowy w związku z przeniesieniem salda kredytowego lub innych kosztów ponoszonych na rzecz osób trzecich, takich jak opłaty prawne), a usługa zmiany rachunku bieżącego doprowadzi do ograniczenia barier powstrzymujących klientów przed przeniesieniem się do podmiotów konkurencyjnych.
- (129) Komisja uznaje również, że uprawnienia organu i sprawowany przez niego nadzór⁽⁶⁸⁾ zapewniają możliwość dalszego dostosowywania programu zachęt do przenoszenia się do sygnałów pochodzących z rynku, już po uruchomieniu programu.
- (130) Komisja nie uważa, aby problematyczne było to, że nie proponuje się już bezpłatnego oferowania dostępu (jak opisano w motywie 57) do oddziałów RBS, jak przewidziano w pierwotnej wersji alternatywnego pakietu. Posiadające ugruntowaną pozycję podmioty konkurencyjne ukierunkowane na MŚP istotnie zwróciły uwagę, że nie potrzebują takiego dostępu, aby być w stanie konkurować z czterema czołowymi bankami ukierunkowanymi na MŚP. Dzięki wykorzystaniu finansowania, które pierwotnie przypisano do (pierwotnie bezpłatnego) programu dostępu do oddziałów na rzecz środków A i B, finansowanie alternatywnego pakietu jest rozdzielone w sposób skuteczniej przyczyniający się do osiągnięcia równowagi ze skutkiem zbycia przedsiębiorstwa Rainbow.
- (131) Na podstawie zmian, które wprowadzono do programu zachęt do przenoszenia się, oraz zabezpieczeń, które uwzględniono w ramach programu, a także uwag otrzymanych od zainteresowanych stron, Komisja uznaje, iż istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że program zachęt do przenoszenia się zapewni przeniesienie 3 punktów procentowych udziału RBS w rynku.

5.2.3.2. *Ogólna równowaga pakietu ze zobowiązaniem do zbycia przedsiębiorstwa Rainbow*

- (132) Jak stwierdzono w decyzji o wszczęciu postępowania⁽⁶⁹⁾, istnieją różne sposoby oceny równowagi alternatywnego pakietu. Jeżeli chodzi o scenariusz alternatywny, wpływ alternatywnego pakietu można porównać z wpływem, jaki według przewidywań wywarłoby sprzedaż przedsiębiorstwa Rainbow nabywcy z branży, jeżeli zrealizowano by ją obecnie („zbycie przedsiębiorstwa Rainbow” w tabeli 3), lub z wpływem, jaki według przewidywań wywarłoby zbycie przedsiębiorstwa Rainbow zgodnie z decyzją o restrukturyzacji („Cel decyzji z 2009 r.” w tabeli 3). Jeżeli chodzi o zastosowany wskaźnik, pomiaru równowagi można dokonać, stosując różne wskaźniki, takie jak zmiany udziału RBS w rynku MŚP, koszty finansowe ponoszone przez RBS oraz wielkość przeniesionych aktywów i pasywów.
- (133) W tabeli 3 porównano trzy scenariusze, stosując różne wskaźniki.

Tabela 3

Porównanie 3 scenariuszy z zastosowaniem różnych wskaźników

	Cel decyzji z 2009 r.	Zbycie przedsiębiorstwa Rainbow	Zaktualizowany pakiet alternatywny
Przyczyna powstania zobowiązania	Ograniczenie zakłóceń konkurencji na brytyjskim rynku MŚP	Ograniczenie zakłóceń konkurencji na brytyjskim rynku MŚP	Ograniczenie zakłóceń konkurencji na brytyjskim rynku MŚP
Utrata udziału RBS w brytyjskim rynku MŚP ⁽¹⁾	5 %	[0–5] % [[5–10]]	3 % [[5–10]]
Utrata kapitału ogółem ⁽²⁾	[...] GBP	[...] GBP [[...] GBP]	[...] GBP [[...] GBP]

⁽⁶⁷⁾ Jak opisano w motywie 78.

⁽⁶⁸⁾ Jak opisano w motywie 51.

⁽⁶⁹⁾ Jak opisano w motywie 122 i 123 decyzji o wszczęciu postępowania.

	Cel decyzji z 2009 r.	Zbycie przedsiębiorstwa Rainbow	Zaktualizowany pakiet alternatywny
Wpływ na współczynnik kapitału podstawowego Tier I	nie dotyczy	[...] %	[...] %
Przeniesienie aktywów ogółem	20 mld GBP	[15–25] mld GBP	[0–5] mld GBP

(¹) Dane liczbowe w nawiasach odnoszące się do zbycia przedsiębiorstwa Rainbow i zaktualizowanego pakietu alternatywnego obejmują utratę udziału w rynku od 4 kwartału 2011 r.

(²) Dane liczbowe w nawiasach odnoszące się do zbycia przedsiębiorstwa Rainbow i zaktualizowanego pakietu alternatywnego uwzględniają [1–3] mld GBP już poniesionych kosztów.

- (134) Zbycie przedsiębiorstwa Rainbow w decyzji o restrukturyzacji i w zmienionej decyzji o restrukturyzacji uzasadniano chęcią ograniczenia zakłóceń konkurencji na brytyjskim rynku bankowości dla MŚP i korporacji średniej wielkości. Władze Zjednoczonego Królestwa opracowywały alternatywny pakiet z zamiarem osiągnięcia tego samego celu podstawowego.
- (135) Rozwiązania alternatywne można porównać, wykorzystując pomiar wpływu na udział RBS w brytyjskim rynku MŚP. Zgodnie z decyzją o restrukturyzacji przywidywano, że zbycie przedsiębiorstwa Rainbow doprowadzi do utraty udziału w rynku w wysokości 5 %, jak opisano w motywie 112 decyzji o wszczęciu postępowania. Alternatywny pakiet powinien również doprowadzić do utraty udziału w rynku. Wyniosłaby ona do 3 %, uwzględniając wyłącznie program zachęt do przenoszenia się. Komisja uważa, że wpływ funduszu na rzecz potencjału i innowacji będzie również wystarczająco duży, aby umożliwić MŚP przenoszenie się z RBS i innych banków. Wpływ ten bardzo trudno jednak zmierzyć.
- (136) Jak wskazały władze Zjednoczonego Królestwa (⁷⁰), zasadnym jest uwzględnić okoliczność, że RBS utraciło udział w brytyjskim rynku bankowości MŚP od momentu wydania decyzji o restrukturyzacji. Władze Zjednoczonego Królestwa odniosły się do podmiotu przekazującego dane. Niestety podmiot przekazujący dane rozpoczął dokonywanie obliczeń udziału w rynku dopiero od 4 kwartału 2010 r. W konsekwencji brakuje spójnych szeregów czasowych obejmujących okres od 2008 r. lub od 2009 r. do dnia dzisiejszego. Jak wynika z danych obliczonych przez podmiot przekazujący dane, udział RBS w rynku MŚP sięgał [25–30 %] w 4 kwartałach 2010 r. (pierwszy punkt danych), a obroty nie przekraczały 25 mln GBP. Zgodnie z tymi danymi w okresie od czwartego kwartału 2010 r. do czwartego kwartału 2016 r. RBS utracił [3–7] % udziału w rynku MŚP o obrotach nie przekraczających 25 mln GBP (⁷¹). Komisja uważa, że stosowanie pomiaru utraty udziału w rynku od 4 kwartału 2011 r. ([0–5] %) jest ostrożniejsze niż stosowanie pomiaru utraty udziału w rynku od 4 kwartału 2010 r. ([3–7] %), ponieważ zgodnie z pierwszym punktem danych (4 kwartał 2010 r.) udział w rynku był wyższy niż wynika z pozostałych źródeł wykorzystywanych w czasie sporządzania decyzji o restrukturyzacji i nie można zatem wykluczyć, że była to jednorazowa wartość szczytowa, która nie ilustruje w prawidłowy sposób okresu początkowego z lat 2008–2009. W związku z tym Komisja stwierdza, że udział w rynku Zjednoczonego Królestwa w segmencie rynku MŚP, który już został utracony, można, zachowując ostrożność, oszacować na [0–5] %.
- (137) Przewidziany w decyzji o restrukturyzacji spadek udziału RBS w rynku w wysokości 5 % zostaje przekroczony, jeżeli do spodziewanej w wyniku alternatywnego pakietu utraty udziału w rynku (maksymalnie 3 % w wyniku jedynie środka B) doda się odnotowaną utratę udziału w rynku [0–5] %.
- (138) Na podstawie analizy przeprowadzonej w motywach 122–131 Komisja ocenia, że osiągnięcie w ramach alternatywnego pakietu przeniesienia udziału w rynku w wysokości 3 % w przypadku klientów będących MŚP jest wysoce prawdopodobne.
- (139) Podsumowując, Komisja stwierdza, że w ramach alternatywnego pakietu dojdzie do utraty udziału w rynku MŚP, którą przewidziano w 2009 r. w okresie wydania decyzji o restrukturyzacji.
- (140) Komisja zauważa, że środek A jest ukierunkowany na klientów będących MŚP, lecz nie wyklucza możliwości korzystania z alternatywnego pakietu przez korporacje średniej wielkości. Fundusz na rzecz potencjału i innowacji umożliwi bankom udoskonalenie oraz rozszerzenie ich istniejących ofert w zakresie bankowości dla dużych MŚP, a tym samym także dla korporacji średniej wielkości. Przykładowo jeden z banków wskazał w uwagach przedstawionych w następstwie wydania decyzji o wszczęciu postępowania, że zainwestuje maksymalnie 25 mln GBP w zaawansowaną platformę internetową dedykowaną bankowości dla przedsiębiorstw, na której zapewni zaawansowane możliwości cyfrowe (w tym możliwość dokonywania transakcji walutowych i płatności międzynarodowych) dla małych, średnich i dużych korporacji. Bank ten przewidywał również, że wydanie maksymalnie 50 mln GBP na pozostałe plany inwestycyjne pomoże mu w zajęciu się wszystkimi segmentami rynku.

(⁷⁰) Zob. motyw 68.

(⁷¹) Na podstawie danych z badania przedsiębiorstwa Charterhouse przedstawionych przez władze Zjednoczonego Królestwa (zob. przypis 42).

- (141) Komisja uważa ponadto, że program zachęt do przenoszenia się (w tym duże rekompensaty dla większych, bardziej złożonych MŚP) zachęci dodatkowo podmioty konkurencyjne do dalszego doskonalenia produktów i usług dedykowanych tym większym MŚP. W związku z tym zwiększy się również zdolność tych podmiotów konkurencyjnych do obsługi klientów będących korporacjami średniej wielkości.
- (142) Ponadto Komisja zauważa, że dotacje i rekompensaty w ramach środka A i B skupiają się na tych kilku podmiotach konkurencyjnych o silnej istniejącej zdolności w zakresie rachunków bieżących dla firm dedykowanych MŚP. Wspomniane podmioty konkurencyjne będą również tymi podmiotami, które prawdopodobnie będą usiływały konkurować o korporacje średniej wielkości.
- (143) Jak wynika z danych obliczonych przez podmiot przekazujący dane udział RBS w segmencie rynku korporacji sięgał [30–35 %] w 4 kwartale 2010 r. (pierwszy punkt danych), a obroty przekraczały 25 mln GBP ⁽⁷²⁾. Zgodnie z tymi danymi w okresie od czwartego kwartału 2010 r. do drugiego kwartału 2017 r. RBS utracił [5–10] % udziału w rynku MŚP o obrotach nie przekraczających 25 mln GBP ⁽⁷³⁾. Podobnie jak w przypadku segmentu rynku MŚP Komisja uważa, że stosowanie pomiaru utraty udziału w rynku od 4 kwartału 2011 jest ostrożniejsze niż stosowanie pomiaru utraty udziału w rynku od 4 kwartału 2010 r. Komisja zauważa, że zaobserwowana utrata rynku korporacji przez RBS od 4 kwartału 2011 r. do 4 kwartału 2016 r. ([0–5] %) odpowiada utracie rynku MŚP ([0–5] %). Obserwowana utrata rynku jest jeszcze większa w przypadku uwzględnienia utraty rynku od 4 kwartału 2011 r. do 2 kwartału 2017 r. ([5–10] %).
- (144) Ponadto Komisja zauważa, że korporacje średniej wielkości często wymagają bardziej złożonych i bardziej zróżnicowanych produktów bankowych. Jedynie bardzo niewielka liczba podmiotów konkurencyjnych wykazała rzeczywiste zainteresowanie tymi klientami ⁽⁷⁴⁾, ponieważ większość podmiotów nie dysponuje zdolnością potrzebną do rozwinięcia tych produktów w rentowny sposób. Komisja jest również zdania, że rozsądnie jest uwzględnić uwagi Zjednoczonego Królestwa zawarte w motywie 66 lit. e), w których podkreślono, że zbycie przedsiębiorstwa Rainbow wywarłoby mniejszy lub trudniejszy do przewidzenia wpływ na konkurencję w segmencie korporacji średniej wielkości w porównaniu z segmentem MŚP.
- (145) Chociaż dokonanie pomiaru zakłóceń konkurencji jest trudniejsze ze względu na pośredni wpływ alternatywnego pakietu na segment korporacji średniej wielkości, Komisja uważa, że wraz z zaobserwowaną utratą rynku alternatywny pakiet prawdopodobnie osiągnie wpływ na konkurencję w odniesieniu do korporacji średniej wielkości co najmniej równoważny wpływowi zbycia przedsiębiorstwa Rainbow. W związku z tym Komisja uznaje, że problem zakłóceń konkurencji jest rozwiązany również w przypadku korporacji średniej wielkości przy pomocy środków A i B.
- (146) W odniesieniu do klientów będących zarówno korporacjami średniej wielkości, jak i MŚP szacowana wartość utraty kapitału ogółem w różnych scenariuszach może również zostać wykorzystana do porównania równoważności między zbyciem przedsiębiorstwa Rainbow a alternatywnym pakietem.
- (147) W decyzji o restrukturyzacji nie zawarto oszacowania utraty kapitału w przypadku zbycia przedsiębiorstwa Rainbow. Uzasadnione jest jednak wykorzystanie oszacowania kosztów kapitałowych, jakie wygenerowałyby sprzedaż przedsiębiorstwa Rainbow – w przypadku jej dokonania – i które to koszty zostały obliczone przez władze Zjednoczonego Królestwa.
- (148) Koszt poniesiony przez RBS od 2009 r. w celu dochowania zobowiązania do zbycia wynosi [1–3] mld GBP ⁽⁷⁵⁾. Obejmuje on kilka rodzajów kosztów, a największe z nich są koszty technologii poniesione w celu utworzenia oddzielnej platformy IT dla przedsiębiorstwa Rainbow.
- (149) Bezpośrednia utrata kapitału ⁽⁷⁶⁾ w przypadku alternatywnego pakietu jest niższa niż w przypadku kontynuowania zbycia przedsiębiorstwa Rainbow. Co więcej, jeżeli doda się koszty już poniesione przez RBS, alternatywny pakiet jest wyraźnie bardziej kosztowny niż to, co w sposób dorozumiany przewidziano w decyzji o restrukturyzacji ⁽⁷⁷⁾.

⁽⁷²⁾ Komisja zauważa, że nie są dostępne oddzielne dane dotyczące sektora korporacji średniej wielkości, a zatem jako wskaźnik udziału w rynku stosuje się udział w rynku klientów o wartości powyżej 25 mln GBP.

⁽⁷³⁾ Na podstawie danych z badania przedsiębiorstwa Charterhouse przedstawionych przez władze Zjednoczonego Królestwa.

⁽⁷⁴⁾ W ramach informacji zwrotnej otrzymanej w następstwie wydania decyzji o wszczęciu postępowania.

⁽⁷⁵⁾ Kwotę [1–3] mld GBP zestawiono z faktycznymi kosztami zaksięgowanymi pod pozycją program W&G przez zewnętrznego doradcę.

⁽⁷⁶⁾ W tabeli 3 wskazano bezpośrednią utratę kapitału ogółem w przypadku poszczególnych rozwiązań alternatywnych. W nawiasie wskazano utratę kapitału ogółem po dodaniu kosztu poniesionego już przez RBS w wysokości [1–3] mld GBP.

⁽⁷⁷⁾ W decyzji o restrukturyzacji nie zawarto oszacowania kosztu kapitałowego zbycia przedsiębiorstwa Rainbow. Wydaje się jednak, że uzasadnionym założeniem jest wykorzystanie oszacowania kosztów kapitałowych, jakie wygenerowałyby sprzedaż przedsiębiorstwa Rainbow – w przypadku jej dokonania – i które to koszty zostały obliczone przez władze Zjednoczonego Królestwa. Koszt poniesiony przez RBS od 2009 r. w celu dochowania zobowiązania do zbycia wyniósł [1–3] mld GBP. Uwzględniając łączny koszt w wysokości [1–3] mld GBP, łączna utrata kapitału w wysokości od [...] GBP do [...] GBP znacznie przekracza koszt kapitałowy w wysokości [...] GBP, jaki wygenerowałyby utrata przedsiębiorstwa Rainbow.

- (150) Podsumowując, przy zastosowaniu tego wskaźnika alternatywny pakiet, tak jak twierdziły władze Zjednoczonego Królestwa, nie prowadzi do zmniejszenia obciążenia finansowego RBS w porównaniu z obciążeniem przewidzianym w decyzji o restrukturyzacji; w rzeczywistości jest on zdecydowanie bardziej kosztowny.
- (151) Wpływ na współczynnik kapitału podstawowego Tier I można również zastosować w celu porównania poszczególnych scenariuszy. Różnica między wskaźnikiem współczynnika kapitału podstawowego Tier I a wskaźnikiem utraty kapitału jest taka, że ten pierwszy uwzględnia również ograniczenie aktywów ważonych ryzykiem: jeżeli w danym scenariuszu dochodzi do wygenerowania większego ograniczenia aktywów ważonych ryzykiem, jego realizacja ma – w odniesieniu do określonej utraty kapitału – mniej szkodliwy wpływ na współczynnik kapitału podstawowego Tier I.
- (152) Władze Zjednoczonego Królestwa przedstawiły dane liczbowe związane z kapitałem podstawowym Tier I. Z tabeli 3 wynika, że wpływ kapitału podstawowego Tier I w przypadku alternatywnego pakietu jest większy. Wydaje się, że stanowi to konsekwencję faktu, że pociąga on za sobą mniejszą utratę aktywów. W związku z tym, nawet jeżeli utrata kapitału jest nieco mniejsza, wywiera on nieco bardziej szkodliwy wpływ na współczynnik kapitału podstawowego Tier I.
- (153) Scenariusze alternatywne można porównać również pod względem aktywów ogółem. Wpływ na aktywa ogółem w przypadku alternatywnego pakietu jest znacznie mniejszy niż w przypadku zobowiązania do zbycia przedsiębiorstwa Rainbow.
- (154) Zobowiązanie do zbycia przedsiębiorstwa Rainbow ma na celu zbycie rentownego podmiotu. Aby stanowić rentowny podmiot, przedsiębiorstwo Rainbow musiało dysponować aktywami generującymi dochód i klientami wystarczającymi do pokrycia kosztów jego dużej sieci oddziałów i infrastruktury. W związku z tym oprócz kredytów i depozytów dla MŚP, na których skupiał się środek ukierunkowany na zwiększenie konkurencji na rynku MŚP, w skład obszaru działalności przedsiębiorstwa Rainbow wchodziła również znaczna liczba kredytów i depozytów detalicznych.
- (155) W ramach alternatywnego pakietu nie przewidziano przeniesienia aktywów ani pasywów detalicznych i innych niezwiązanych z MŚP. Koncentruje się on na osiągnięciu przeniesienia części klientów będących MŚP wraz z ich aktywami (pożyczkami) i pasywami (depozytami). Alternatywny pakiet ma zatem znacznie mniejszy zakres, jeżeli chodzi o ilości przenoszonych aktywów, lecz ma na celu osiągnięcie podobnych wyników w odniesieniu do brytyjskiego rynku bankowości MŚP.

5.2.3.3. *Wniosek dotyczący równoważności zaktualizowanego pakietu alternatywnego*

- (156) Od dnia wydania decyzji o restrukturyzacji (w dniu 14 grudnia 2009 r.) RBS podejmował rzeczywiste wysiłki w celu zbycia przedsiębiorstwa Rainbow, czego dowodzą kolejne uruchamiane procedury, znaczna ilość zaangażowanych zasobów oraz liczba pracowników zajmujących się kwestią zbycia przedsiębiorstwa Rainbow.
- (157) W ten sposób RBS poniósł znaczne koszty (zwłaszcza szacowane koszty prób zbycia przedsiębiorstwa Rainbow, jak opisano w motywie 148).
- (158) Ponadto Komisja zauważa, że nie wydaje się, aby alternatywny pakiet prowadził do złagodzenia wymogów wobec RBS. Jeżeli chodzi o koszty, oprócz kosztów poniesionych już w przeszłości przez RBS, wdrożenie alternatywnego pakietu nakładałoby na RBS obciążenie dodatkowymi kosztami. Łączne koszty od 2009 r. byłyby znacznie wyższe niż te przewidziane w dorozumiany sposób w decyzji o restrukturyzacji.
- (159) Alternatywny pakiet wraz z utratą udziałów w rynku doprowadzi do łącznego spadku udziału RBS w rynku MŚP, co jest przynajmniej równoważne skutkom przewidzianym w decyzji o restrukturyzacji. Obawa, że znaczna pomoc udzielona w latach 2008–2009 jest wykorzystywana przez RBS do wzmocnienia lub zwiększenia jego udziału w skoncentrowanym już rynku MŚP, zostałaby zatem w takim samym stopniu rozwiana jak w przypadku, w którym nastąpiłoby zbycie przedsiębiorstwo Rainbow, jak przewidziano w decyzji o restrukturyzacji.
- (160) Komisja uznaje zatem, że w celu osiągnięcia zamierzonego skutku dla konkurencji alternatywny pakiet jest równoważny ze zbyciem przedsiębiorstwo Rainbow.
- (161) Komisja zauważa również, że RBS wdrożył wszystkie zobowiązania i zmienione zobowiązania (inne niż zbycie przedsiębiorstwa Rainbow) określone w decyzji o restrukturyzacji i zmienionej decyzji o restrukturyzacji. Zgłoszona zmiana jednego zobowiązania do zbycia odbywa się zatem w kontekście prawidłowego wdrożenia reszty planu restrukturyzacji.

6. WNIOSEK

- (162) Na podstawie powyższej oceny Komisja stwierdza, że wątpliwości dotyczące równoważności alternatywnego pakietu wyrażone przez nią w decyzji o wszczęciu postępowania zostały rozwiane. Wprowadzenie zmiany w zobowiązaniach nie ma wpływu na wniosek przedstawiony w decyzji o restrukturyzacji i w zmienionej decyzji o restrukturyzacji, a pomoc państwa udzieloną RBS należy zatem uznać za zgodną z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE.

- (163) Ponadto Komisja uznaje, że potencjalną pomoc państwa na rzecz beneficjentów alternatywnego pakietu należy uznać za zgodną, gdyż stanowi niezbędną część zobowiązań, na podstawie których środki pomocy na rzecz RBS uznaje się za zgodne z rynkiem wewnętrznym,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Zastąpienie zobowiązania do zbycia przedsiębiorstwa Rainbow alternatywnym pakietem zgłoszone przez Zjednoczone Królestwo w odniesieniu do RBS jest zgodne z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. b) Traktatu. W związku z tym zezwala się na zastąpienie zobowiązania do zbycia przedsiębiorstwo Rainbow alternatywnym pakietem.

Artykuł 2

Potencjalna pomoc państwa na rzecz beneficjentów alternatywnego pakietu jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. b) Traktatu.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja skierowana jest do Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej.

Sporządzono w Brukseli dnia 18 września 2017 r.

W imieniu Komisji
Margrethe VESTAGER
Członek Komisji
